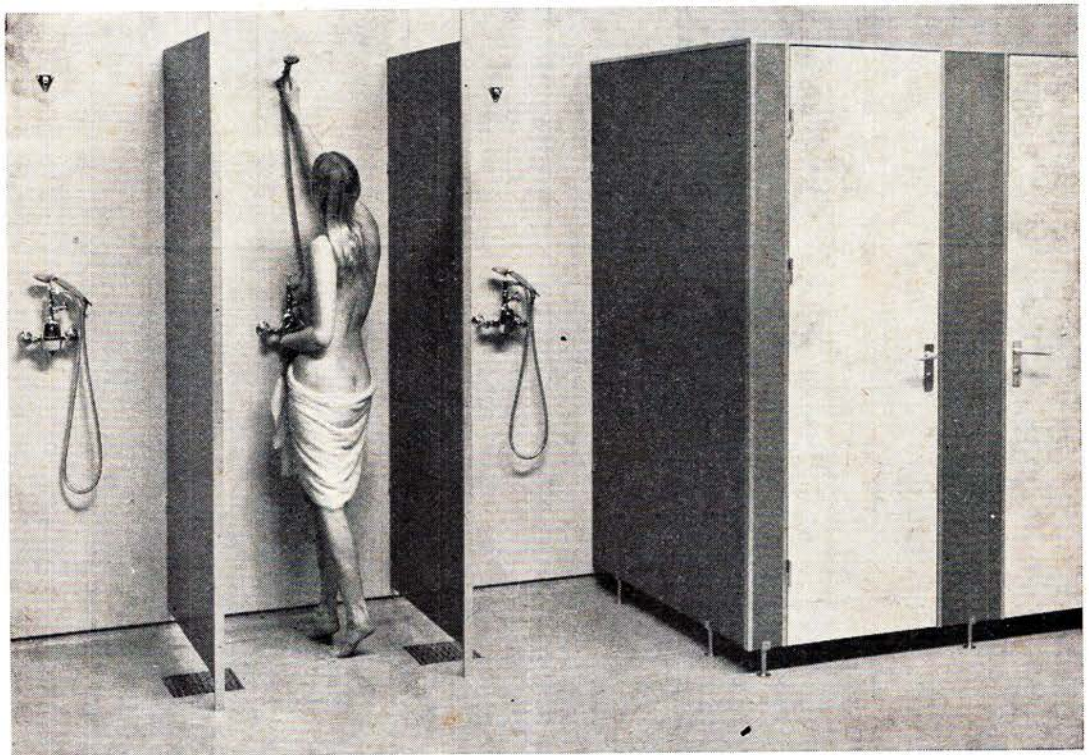

Jernbane-Bladet

SKÆRMVÆGGE

Monteringsfærdige
badekabiner og toiletrum

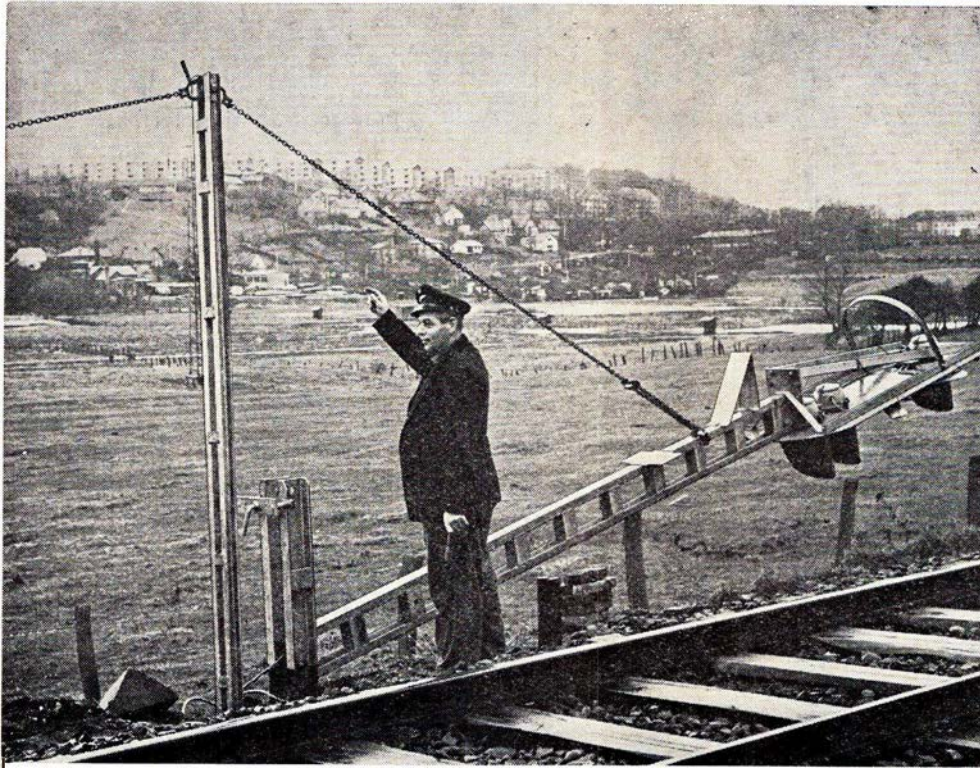
28. ÅRGANG

3

MARTS 1971

C. WRIGHT & CO. A/S
NØRRE FARIMAGSGADE 69
1364 KØBENHAVN K
TELEFON (01) 15 11 45

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Rejsning af daglyssignal på strækningen: Kolding-Lunderskov

DSI

leverer:

RELÆER
SIGNALER
MASTER
SPORTAVLER
MAGNETLÅSE
TUNGERULLELEJER
FJERNSTYRINGSANLÆG
AUT. BOMANLÆG
AUT. LINIEBLOKANLÆG
SIKRINGSANLÆG
TIL JERNBANER

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

Stamholmen 175
Avedøre Holme - Hvidovre

HØJGAARD & SCHULTZ A/S
SL-JERNBETONSVELLER

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement
18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

MARTS 1971

Dette nummer indeholder

Lønforlig vedtaget for to år	61
Månedens emner	62
Månedens foto	63
Erindres det	63
Turist-nyt	65
Tanker ved en banenedlæggelse	67
Mallorcas jernbaner	70
Flytningen af Frederikshavn banegård	72
Diskontonedsættelse - og hva' så?	73
Fra dagbogen	74
I få linier	74
Privatbanenyt	75
Modeljernbane	75
Foto-hobby	79
Fra klubberne	83
Fra forretningsverdenen	83
Dødsfald	83
Boghjørnet	85
Forårs-journalen	88

I næste nummer bl. a.:
Damholt-Hodsager mergelbane

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

DE STORE BÅDE

SCANDIA
RANDERS

Hastigheds Kontrol og Togstopanlæg fra Siemens...

Om få år går man over til 120 sekunders drift på S-togs nettet. Bl.a. af denne grund vil 200 S-tog i de kommende år blive udstyret med HKT-anlæg fra Siemens. HKT står for Hastigheds Kontrol og Togstopanlæg. Dette avancerede anlæg er ikke ensbetydende med førerløse tog, men er en hjælpende hånd til togets fører.

SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124 - 2100 KØBENHAVN Ø - TELEFON (01 76) TRIA 64 64
ÅRHUSKONTOR: SARALYST ALLÉ 50 - 8270 HØJBJERG - TLF. (06) 27 36 00

**Siemens
har
løsningen**

Lønforliget vedtaget for to år

marts causeri

EN RÆKKE banestrækninger har fået deres skæbne beseglet af folketinget, ved den endelige vedtagelse af trafikministerens lovforslag derom.

Nedlæggelse bliver aktuel for godstrafikken Glyngøre–Nykøbing Mors, at indstille driften af banerne mellem Viborg–Herning, Laurbjerg–Silkeborg, Funder–Brande og Brande–Grindsted. Endvidere kan driften indskrænkes til befordring af vognladningsgods på banerne Slagelse–Næstved, Slagelse–Værslev, Randers–Ryomgård, Grindsted–Bramming, Tønder–Tinglev, Rødekro–Åbenrå og Skive–Glyngøre.

På strækningen mellem Herning og Skjern indledes et toårigt forsøg med indskrænket drift, og derefter kan strækningen ventes nedlagt, og et stort antal stationer lukkes. I en nylig udsendt prognose, bebudes det, at 90 stationer skal nedlægges indenfor de kommende fire år, alt eftersom hvor hurtigt fjernstyring af strækningerne kan etableres.

ATTER HAR trafikministeren rejst debatten om flyvepladsens overflytning til Saltholm, og trukket projektet

frem fra mølposen. De beløb, der skal bruges dertil, er så store, at det nødvendigvis giver kuldegysninger i velfærdstatens borgere, der næsten daglig hører om millionbevillinger i den offentlige service- og erhvervsvirksomhed. Men ak – nu er det ikke mere millionbeløb talen er om, nej, nu er det milliarder, der skal til.

NÅR SAS og brugerne af lufthavnen har erklæret, at den nuværende lufthavn, efter mindre udbygninger vil være tilstrækkelig til at klare trafikken endnu i flere år frem i tiden, er det derfor simpelt hen i strid med landets økonomiske situation, som der ellers altid lyder røster om at spare på. Det er således ikke pladsmangel i den nuværende lufthavn, der igen har rejst spørgsmålet om flytning til Saltholm. Nej, det er beboerne i huse og ejendomme omkring lufthavnen, der vil af med flyvemaskinerne. Hvordan bærer staten sig ad, når der skal anlægges nye motorveje? Så eksproprierer man alt, hvad der ligger af huse op til motorvejen. Hvorfor ikke gøre det samme her? Det bliver dog langt billigere

end at flytte til Saltholm, hvor der ikke kan skabes en så central og smuk lufthavn, som den vi har i dag. Husk dog på det er hele landets befolkning, der skal være med til at betale for flytningen. Saltholm er da heller ikke den rette løsning på lufthavnsproblemet. Enhver, der har været blot en gang på Saltholm må da indrømme, at øen er alt for smal til at tage alt, hvad der hører til en lufthavn.

NU KAN det da kun gå fremad for DSB. Alt hvad der tidligere blev anset for den helt rigtige ledelse af statsbanerne med distrikter og alt hvad dertil hører er borte med blæsten. Snart er det meste af topledelsen udskiftet med yngre kræfter, men før man endnu rigtig er kommet i gang, erklæres det, at man allerede har haft søvnløse nætter for at finde den store og rigtige løsning på banernes mangeårige økonomisk kummerlige tilværelse. Alene generaldirektør Povl Hjelts solide økonomiske sans, hvorom vi nu har læst så meget, forventer vi da også må komme DSB til gode.

-bro.

Månedens emner ...

Revolution i sovevognstrafikken

Fra kommende køreplansskifte i maj begynder en revolution inden for Europas sovevognstrafik. Otte europæiske lande, herunder også Danmark, går i fællesskab i gang med overtagelsen af den vesteuropæiske sovevognskørsel, og store kapitaler sættes ind. Bortset fra den interne trafik i Frankrig og Vesttyskland glider de to kæmpemæssige foretagender »Wagons-Lits« og »Deutsche Schlafwagen Gesellschaft« derved ud af sovevognsbilledet.

Den nye statslige sovevogns-pool i Europa overtager de vogne, som man finder tilstrækkeligt moderne, og indleder samtidig et stort byggeprogram. At det ikke drejer sig om småpenge, ses deraf, at hver ny sovevogn i dag koster op mod et par millioner kroner.

De otte lande, som nu har dannet eget europæisk »sovevognsforetagende«, og derved overtager såvel selve kørselen som nybyggeri, vedligeholdelse og økonomisk ansvar, er Belgien, Danmark, Frankrig, Holland, Italien, Schweiz, Vesttyskland og Østrig. Derimod har Sverige, som råder over egen sovevognspark, holdt sig udenfor.

Nyordningen går ud på, at hvert af de otte deltagerlandes jernbanestyrelser hos »pool«en lejer de vogne, man har brug for – og her er DSB allerede engageret.

Danske Statsbaner har i første omgang lejet i alt syv sovevogne. De sættes ind fra sommerkøreplanens ikrafttræden. Foreløbig er det hele imidlertid så nyt, at planer om billetprisreguleringer og meget andet har måttet udskydes til et senere tidspunkt.

Baggrunden for sovevognsrevolutionen er dels, at Wagons-Lits og D. S. G. ikke har ment at kunne gå ind for nye storinvesteringer i moderne materiel, dels at de europæiske landes jernbaner netop stærkt ønsker en sådan materiel-fornyelse. Ganske vist er der de senere år gennemført en ret omfattende modernisering – men altså ikke nok.

De enkelte jernbanestyrelser ønsker også selv at kunne bestemme, hvor sovevognene fortrinsvis skal sættes ind. Hertil kommer, at man senere hen efter eget skøn agter at regulere billetpriserne, ligesom man selv vil have hånd i hanke med valget af nye, mere kundevenlige vogntyper.

2. kl. billet til to-sengs kupé

De syv sovevogne, som DSB til en begyndelse har lejet, skal fra maj køre strækningerne fra København til henholdsvis Hook van Holland, Ostende, Paris, Basel, Frankfurt og München. Fem af vognene kommer fra Wagons-Lits, mens de to andre er hentet hos D. S. G.

Hvad de forventede, fremtidige prisreguleringer angår, vil DSB gøre et forsøg allerede nu, og man indleder med den nævnte sovevogns-forbindelse fra København til Hook van Holland. Her indføres den nyordning, at rejsende kan benytte to-sengs kupé mod betaling af 2. klasses jernbanebillet plus sovepladstillæg. Hidtil har det været sådan, at man for at sikre sig to-sengs kupé i en international sovevognsforbindelse har måttet løse jernbanebillet til 1. kl.

Bedre maling til færgerne

Overgang til anvendelse af en ny og særdeles slidstærk bundmaling på DSB færgerne, vil medføre, at eftersynsterminerne for de 16 Store Bælts færger, Kalundborg-Arhus og Østersøoverfarterne vil kunne udsættes fra 12 til op mod 18 måneder. Derved opnås en besparelse til værftsophold på op mod en kvart million kroner pr. færge årligt, og færgeberedskabet får samtidig en forøgelse med en færge mere i ca. seks af årets måneder.

Modeljernbanernes overskud

Modelbanerne på en del af landets større stationer havde sidste år et nettooverskud på 45.200 kr. Halvdelen

af dette overskud bruges iflg. *Vingehjulet* til velgørende formål inden for DSBs egne rammer, og den anden halvdel overdrages som sædvanlig til de pågældende byers velgørende formål. Af de otte byer, der fik andel i dette beløb, fik Ålborg det største på 4.800 kr. og Holstebro det mindste på 1.500 kr.

Almindelig Investeringsforening

På foreningens generalforsamling vedtoges det at udskrive en prisopgave med en samlet præmiesum på 30.000 kr. Prisopgaven har følgende formulering:

Der ønskes en vurdering af de krav, som i 1970'erne vil blive stillet til investering, derunder forskning og udvikling i danske erhvervsvirksomheder. Besvarelsen skal i fornødent omfang rumme stillingtagen såvel til driftsøkonomiske og investeringsmæssige krav som til organisatoriske og ledelsesmæssige problemer og bør ligeledes omfatte en vurdering af den indvirkning, som lovgivningen – specielt skatte- og monopollovgivningen – må antages at have på danske erhvervsvirksomheders fremtidsudsigter. Besvarelsen ønskes afgivet under to alternative forudsætninger: dansk indtræden/ikke-indtræden i Fællesmarkedet.

Dommere i konkurrencen er professorerne Thorkild Kristensen og C. H. Gudnason. – Nærmere oplysninger vil kunne fås ved henvendelse til foreningen.

Til læserne!

I et trykkeri har man som bekendt en lidet skattet medarbejder, kendt som »sætternissen«.

At der også huserer trolde i et bogbinderi fik vi bevis for efter udsendelsen af februarnummeret. I et antal eksemplarer var der dobbelt antal sider og tilsvarende manglende sider omtrent midt i bladet. Både vi og bogbindermesteren undskylder det kedelige uheld og den dermed forbundne ærgrelse og ulejlighed for de abonnenter det gik ud over.

red.

- også *Deres plads står åben i*

JERNBANE-HJEMMEVÆRNET

Alle oplysninger hos HJEMMEVÆRNET - Sorgenfri Slot - Lyngby - (01)87 59 81

ERINDRES DET . . .

For 100 år siden . . . marts 1871

Under anlægget af Vendsysselbanen blev nogle svenske banearbejdere – »banebørster« – anholdt, fordi de havde overfaldet den ved anlægget ansatte politibetjent. De havde bl. a. tilføjet ham et hårdt slag i ansigtet med en stok.

For 75 år siden . . . marts 1896

Det er 75 år siden, der stod en drabelig kamp for at få gennemført jernbane-forbindelsen Vejle-Herning. Strækningen Vejle-Give var der enighed om, men for videreførelsen var der stort flertal imod, da de mente banen ville skabe kaos gennem de tyndt befolkede egne. Bølgerne gik så højt, at modstanderne af banen udtalte, at de, der gik ind for banen, burde skydes!

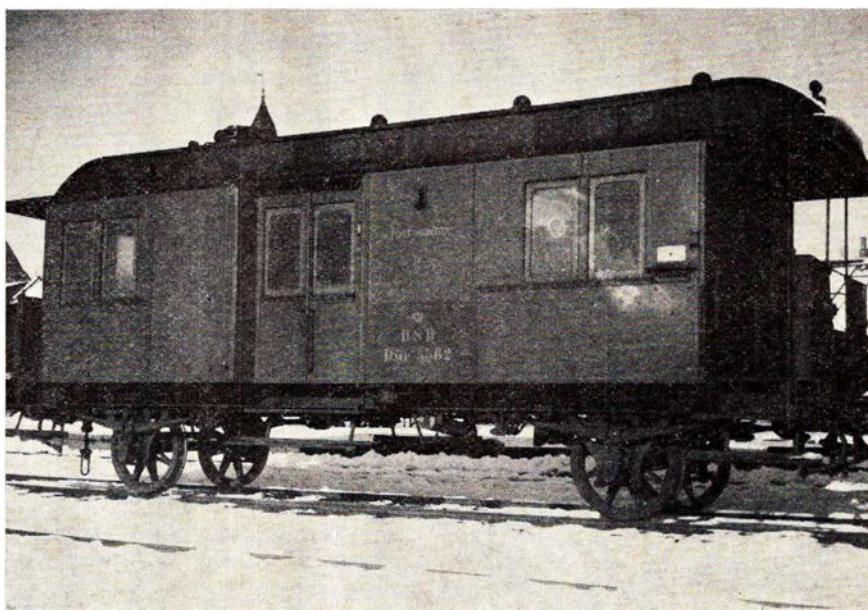
Jordarbejdet på anlægget af Nørresundby-Fjerritslevbanen er påbegyndt tre-fire steder mellem Nørresundby og Bjørnholm samt ved Torslev fattiggård.

For 50 år siden . . . marts 1921

Den 1. ds. skrev den københavnske presse bl. a. følgende om de københavnske banegårdsforhold:

Nu nærmer sig tiden, da Nordbanegården skal nedlægges, og planerne for de fremtidige banegårdsforhold er nu udarbejdet. Allerede i 1904 var det meningen, at den nuværende hovedbanegård kun skulle være en gennemkørsel st., men man overvejer at oprette en opstillingsbanegård nord for Østerbro st. formentlig ved Vognmandsmarken (det blev som bekendt Helgoland).

Ligeledes påtænker man at opføre en station for den nye Køgebane ved Vigerslev. – Men det blev jo først til noget ca. 50 år senere, idet de i banen interesserede kommuner ikke kunne

DSB Dmp 5552. Tidl. SNB D 92

Vognen har oprindeligt tilhørt Syd-fynske Jernbane, SNB, hvor den havde litra D 92. Foruden postafdelingen, var der i vognens anden ende, med indgang

fra den åbne endeperron, en kupé med ni siddepladser. Da DSB overtog materiellet fik vognen litra Dmp 5552. Foto: Helsingør Jernbaneklub.

give tilsagn om at give et tilskud på 100.000 kr. pr. banemil, i alt 430.000 kr.

Fra Sønderjylland meddeles den 9., at den sønderjyske projekterede midtbane nu ønskes ført fra Frested til Tønder i stedet for til Bylderup.

Den 17. marts blev der glæde hos personalet på Københavns Godsbanegård, idet personalet selv pågreb en større tyvebande, der med en enestående frækhed var i færd med at aflæsse en godsvogn, der indeholdt flæskesider.

Tyvne indrømmede straks, at de gennem lang tid havde begået tyverier af madvarer på godsbanegårdens terræn.

På en generalforsamling den 28. oplyste Middelfart-Snoghøj private færgefart, at selskabet i afvigte år befordrede 13.000 biler og 3.000 motorcykler over bæltet. Selskabet udbetaler 4% til aktionærerne.

Jernbane-Bladet

3. årgang . . . marts 1946

Voldsomme snestorme standser togtrafikken i Jylland, på Fyn og Lolland-Falster. På Sjælland er der store togforsinkelser, men det skyldtes ikke snemasserne, men de dårlige kul der anvendes.

To oaser på Københavns Hovedbanegård

HOVEDBANEGÅRDENS RESTAURANTER

KØBENHAVN
Telefon (01) 14 12 32

Preben H. Madsen
RESTAURANT – BAR – BISTRO – KONDITORI
KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED
Hurtigt – nemt – billigt

Nyt fra hele verden

Kulturfilm
Musikfilm
Farcer
Tegnefilm

— vi har cinemascope

11 35 40

HER GØR VI HOLDT

Til foreningsfester og møder anbefales ...

ÅRHUS KONGRESHUS

Amaliegade 21 . 13 54 88
RESTAURANT og SELSKABSLOKALER

Lad udflugten gå til ...

NIELS PETERS KRO

Solbjerg . Telefon (06) 92 70 12
Et 1. kl.s madsted
Nyt værtpar: I. og T. Kaspersen

Et sted der er værd at gæste

Seise Kro

v/ Aage Pedersen (ny vært)
Stovstrup pr. Fredericia (ved A 10)
Telefon (05) 95 40 82
Hyggelige omgivelser og et 1. kl.s køkken. Vi dækker op indtil 60 couv.

Vi spiser på

KAROLINE CAFETERIA

Vedelsgade 36 - Vejle - Tlf. 82 10 87
Dagens middag - A la carte retter
samt lækkert smørrebrød
NB. Husk selskabslokalerne til
familiefester og møder

ALDERSLYST KRO

ved Børge og Elly Jørgensen
Borgergade 111 . Silkeborg
Telefon 82 01 59
Et 1. kl.s madsted - Dansant fredag
Vi dækker op indtil 150 couv.

HERREGAARDS-KROEN GL. KJÆRSGAARD

V. Ringvej . Silkeborg . Tlf. 82 06 30
Et 1. kl.s madsted i hyggelige
og venlige omgivelser
Ny indehaver: Ebba Rovsing

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant HAFNIA

Munkegade 5 . Kolding
Telefon 52 09 24
Et 1. kl.s madsted

Vi mødes og hygger os på

BYKROEN

v/ Jan Mathiasen
Haderslevvej 14 - Kolding - Tlf. 52 07 15

ANLÆGSPAVILLONEN HOLSTEBRO

ved Inghard Jørgensen
Telf. (07) 42 07 09 . Privat 42 54 93
Selskaber - udflugter m.m. modtages
indtil 275 couverter. - Madkurv må
medbringes.

Musik hver fredag-lørdag fra kl. 20-1.30
Åbent hele året, og vi har moderniseret
- så her er hyggeligt

Restaurant WIENERWALD

og

EVALDs BODEGA

Vestergade 87-89 . Silkeborg
Telf. (06) 82 01 19 . Kontor 82 72 70
Dansant torsdag, fredag og lørdag
fra kl. 21-3 - torsdag og fredag fri
entre for damer. - Fra 1. maj musik
alle dage undtagen søndag-mandag.
Indehaver: Inghard Jørgensen
Direktion: Evald Christensen

Vi mødes og hygger os på

RESTAURANT RUBI

Østerbrogade 69 - Nørresundby
Telefon 17 41 59
1. kl.s spistested i moderne og venlige
omgivelser

»PIA« cafeteriet

Thistedvej 173 . Lindholm . Tlf. 17 24 22
God daglig middag samt lækkert
smørrebrød og frisklavet kaffe
Spec.: Grillstegte kyllinger
Ny indehaver: E. Sauer

Slap af i hyggelige omgivelser og nyd
den lækre mad på

RESTAURANT NUMMER EET

Østergade - Randers - Telefon 43 02 55
BAR - VINSTUE - RESTAURANT
Husk vore små hyggelige og intime
selskabslokaler

Vi anbefaler

CENTER CAFETERIET

Valdemarsvej 1 - Kristrup - Tlf. 429766
God daglig middag, lækkert smørrebrød, kaffe, pølser, Hot dogs, bøfsandwich, grill-kyllinger, delikat Rønbjerg is kan nydes i vore hyggelige lokaler - eller leveres gerne ud af huset

Vi mødes og hygger os på

RESTAURANT

TRETEN

v/ Th. Johnsen
Søndergade - Struer - Tlf. 85 03 83

Vi bor og spiser på ...

GRAND HOTEL
Østergade 24 . Struer
Telefon (07) 85 04 00
Et 1. kl.s madsted

Nyd den skønne udsigt over søen
samt den gode mad på ...

Hotel SLOTSKROEN

Adelgade 23 . Skanderborg
Telefon (06) 52 00 12
Hotel - Restaurant - Bar
Ny direktion: Erna og Vagn Svennesen

Restaurant SCHWEIZER

Strømgade . Hjørring . Telf. 92 48 32
Et 1. kl.s madsted
Vore hyggelige selskabs- og
mødelokaler anbefales ...

Lad udflugten gå til ...

Restaurant SVANELUNDEN

Hjørring . Telefon 92 03 76
Nyrestaurerede lokaler
Vi dækker op indtil 200 couv.
Agnes og Sv. Aa. Jensen

Lad udflugten gå til ...

NY MØLLE KRO

Lisbjerg pr. Århus
Telefon 16 27 15
Et 1. kl.s madsted

Vi spiser på ...

Fragtmandscentralens Cafeteria

Søren Frichsvej 51-53 . Åbyhøj
Telf. 15 47 82 . Privat 22 21 24
Nymonterede selskabslokaler
indtil 150 couv.
Lækkert selskabssmørrebrød leveres
på bestilling

KFUM Restauration

Søndergade 31 . Horsens . Telf. 62 17 08
God daglig middag
samt lækkert smørrebrød og kaffe
Pensionærer modtages gerne
Vi anbefaler vore selskabslokaler
til større og mindre selskaber

Persontoget fra Vojens, der ankommer til Haderslev bystation kl. 8.03 påkørte den 4., i passagen ved Skolegade, to drenge, sønner af oberst Bennike. Den ene dreng mistede et ben, afkørt over knæet, den anden fik foden alvorligt kvæstet.

Et kulsviertog påkørte den 14. kl. 14.30 fem ekstraarbejdere, der arbejdede i spor II på Kolding st., ved uheldet blev de alle dræbt. Ulykken skyldtes, at vagtmanden ikke havde set toget komme på grund af dampnedslag fra et forbigående loko.

De dårlige amerikanske kul (af lokopersonalet kaldet negersnus) standsede den 15. et nordbanetog på vej til Hillerød. Da toget kl. 6.59 nåede til Hellerup, havde maskinen ikke mere damp – og efter en fyrensning blev det ikke bedre. En hjælpemaskine måtte tilkalde for at få toget til bestemmelsesstedet.

Hovedstyrken af 15. bataillon blev den 24. med færgen »Prins Christian« sejlet til Rønne, hvor soldaterne skal afløse de russiske besættelsesstyrker.

Trafikminister Elgaard har i landstinget fremsat forslag om, at staten får adgang til ved ekspropriation og køb at sikre de nødvendige arealer til tunnelbane mellem Frederiksberg og København H. Ved forelæggelsen udtalte ministeren, at der sikkert ville gå mange år før forslaget får aktuel betydning, men i alle tilfælde skulle Frederiksberg igen have den forbindelse til København H, som bydelen mistede i 1911. Lovforslaget blev senere trukket tilbage.

Ny lønningslov fra 1. april indeholder nogle forbedringer for tjenestemændene, bl. a. indbetalt pensionsbeløb + 4% tilbagebetales nu også ved afsked på grund af tjenesteforseelse o.l. Der gives også forhandlingsret i tekniske spørgsmål. Ansøgere til ledige stillinger har ret til at få en liste over medansøgere samt ret til at få en afskrift af stationens udtalelse på ansøgninger.

Natpenge ydes fremtidig for tjeneste i tiden kl. 21–6 (fh. kl. 23–5).

Under hensyn til levevilkårene på slutningen af anden verdenskrig, må de opnåede lønninger siges at have været yderst beskedne.

- 1.a lkl. Generaldirektør en stigning på 1.884 kr. årlig til 20.880 kr.
- 5. lkl. Stationsforstander +1.428 kr. til 11.160 kr.
- 7. lkl. Stationsforstander +996 kr. til 8.940 kr.
- 11. lkl. Lokofører +1.152 kr. til 7.860 kr.
- 12. lkl. Stationsmester og togfører +1.152 kr. til 7.500 kr.
- 14. lkl. Ekspedienter og overportører +738 kr. til 6.210 kr.
- 15. lkl. Togbetjente +618 kr. til 5.910 kr.
- 16. lkl. Portører m. fl. +588 kr. til 5.520 kr.

Der klages over, at der ikke mere er reserverloko på Dalmose station. De reserverende har måttet vente i ni timer på Dalmose station for at komme til Skælskør, når banens lille loko legede fastelavn ved at køre ved siden af skinnerne.

TURIST-NYT

Fremads mini-parlører

à 128 sider. Kr. 6,75 pr. titel.

Forlaget Fremad har netop udsendt fire *mini-parlører* – engelsk, italiensk, spansk og tysk – alle redigeret af ægteparret Ingrid og Carl Nielsen. *Mini-parlørerne* er fremstillet i bekvemt format (7×12 cm) lige til at have i tasken eller lommen. De er sat med klar typografi og indeholder foruden udtalevejledning sådanne sætninger og gløser, som den almindelige turist kan tænkes at få brug for under sit udenlandsophold. For at lette brugen er både sætninger og gløser forsynet med lydskrift og dertil overskueligt placeret inden for 38 emnegrupper, som f. eks. befordringsmidler, indkøb, mål og vægt, spisekort og udflugter.

Ferie- og udflugtssteder

Vi bor og spiser på...

GRAND HOTEL

ved Poul Sauer

Østerbro 14 . Skive . Tlf. 890

Hyggelige værelser
og et 1. kl.s madsted
Stor parkeringsplads

Vi mødes og hygger os på

RESTAURANT TEGLGÅRDEN

Struer – Telefon 85 11 57

Et 1. kl.s spisested
Nyrestaurerede lokaler

Vi spiser på...

Cafeteria »SIESTA«

Søndergade 17 . Silkeborg . Tlf. 82 58 25

Dagens middag – a la carte
samt lækker smørrebrød

Vi anbefaler...

CAFETERIA NORDKAP

ved Gert Jacobsen

Nordkap . Holstebro . Tlf. 42 58 34

Grill – Kyllinger – Forårsruller
– Bøfsandwich – Pølser – Hot dogs
samt en god kop kaffe

Nordsjælland

RESTAURANT

SUNDKROEN

og Banegaardsrestaurationen
HELSINGØR

– med udsigt over Øresund

Toget holder lige ved siden af...

PENSION »KILDEGAARD«

Tisvildeleje

De er altid velkommen hos

Inger og Arne Larsen

Telefon (03) 30 71 53

HOVEDBANEGÅRDENS RESTAURANT

ÅRHUS C

Rich. Pedersen . Telefon (06) 12 02 26

Banegaardsrestauranten

J. F. Kennedysplads . Ålborg - TLF. 12 95 48

Et godt madsted...

Ny indehaver: J. Viltoft-Hansen

Århus

Vi mødes i

E-B-M
og **BUKSEKÆLDEREN**
Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i...

MEJERIUDSALGET
ved L. Sørensen
Stadion Allé 33 . Århus . Telf. 12 76 54
1. kl.s kolonial, mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager, øl og sodavand

Skader i lakken

Original autolak på spraybeholder
EGON DALSGAARD
Gerner Blachs eftf.
Åboulevarden 55 - Århus - Tlf. 12 89 54
Vi har også farven til Deres vogn

Vi handler i...

» **E K K O** «
Vin- og Tobaksforretning
ved M. Christensen og G. Laursen
Tamperdalsvej 1 . Århus . Telf. 16 44 46
Stort udvalg i tobakker - cigarer - piber
Vine og spirituosa - Ekstrafin kaffe

Forkort rejsen

med en lommeroman fra
BRUUNSBRO KIOSKEN
ved Poul V. Christensen
Bruunsbro 7 . Århus . Telf. 12 13 22
Dag- og ugeblade samt modejournaler
Aut. tipsforhandler og V 5

Tandlæge

E. GIØRTZ-CARLSEN
Vestervang 1 nr. 39 - Århus
Telefon 13 32 44
Konsultation efter aftale

SERVICENTER

ved B. C. Larsen

ved »la Tour« - Randersvej 139 - Århus
Telefon 16 31 01
Benzin - Olieskift - Smøring - Vask
samt stort udvalg i autoudstyr

TAGE HVIDS EFTF.
Rosenvangs Allé 47 . Århus
Telefon 14 01 79

1. kl.s kolonial - konserves - dybfrost
samt vine og spirituosa
Prøv vor ekstrafine kaffe

Følg »Gulfstrømmen« til

GULF SERVICE
v/ Bent Hansen
Ingerslevs Plads, Århus, tlf. 13 04 74
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Spec.: Undervognsbehandling samt alt
mekanisk arbejde

Købmand A. MØLLER

Flodgaards eftf.
Marstrandsgade 1 . Århus . Tlf. 12 14 79
1. kl.s kolonial - mejeriprodukter
vine - spirituosa samt årstidens
frugt og grønt - Prøv vor fine kaffe

scan-el

Åboulevarden 43 . Århus . Telf. 12 23 62
Alt i moderne el-udstyr som:
SHAVERE . HØJFJELDSSOLE .
EL-CURLERE . TØRREHJELME .
VARMETÆPPER . MASSAGEPUDER
KØKKENMASKINER . STRYGEJERN .
EL-URE
Service på shavere

Vi anbefaler...

SCT. PAULS PENSIONAT

ved L. Torkom
Sct. Pauls Plads 2 . Århus
Telefon 13 30 79
1. kl.s pension - separate borde
Værelser kan anvises
Fast daglig pension kr. 15,25

Vi handler i...

MEJERIUDSALGET

ved J. Jørgensen
Ringkøbingvej 7 . Århus . Telf. 12 64 15
1. kl.s mejeriprodukter - kolonial -
tobaksvarer samt lækkert brød og kager

Give gaver -
gå til guldsmed...

Frederiksgade 18C . Århus
Telefon 12 93 56

MARSELIS KONFEKTURE

ved Ruth Petersen
Dalgas Avenue 27, Århus, tlf. 12 36 70
Lækkert brød og kager fra Park Alleens
bageri samt stort udvalg i chokolade
og konfekturer. Bestilling på dessert-is
modtages. - Åben 7,30-21,30, lørdag
og søndag 7-19, fredag lukket

Vi kender moderne

- også den der passer til Deres hår
TRIANGLENS DAMESALON
ved Birgit og John Konrad
Hj. Jægergårdsgade-Fr. Allé
Telefon 12 70 04
Ny ung betjening
- mandlig og kvindelig
NB. Lukket mandag

Gå til fagmanden

Brammersgades Træskohandel

v/ John Sørensen
Brammersgade 2 - Århus - Tlf. 12 41 93
Træsko - Træskostovler - Hjemme-
fodtøj i stort udvalg fra eget værksted

Brødet til kaffen køber vi i

STRANDPARKENS BAGERI

v/ E. Sørensen
Odensegade 2 - Århus - Tlf. 12 95 05
Bestillinger modtages gerne

AARHUS CROM TEKNIK

ved Leon Sørensen
Rosenkrantzgade 1 . Telefon 12 69 30
Slibning - Fornikling - Forkromning

AUTOOPRETNING - RUSTSKADER
- så kør til ...

BAHNSSENS AUTOOPRETNING

Thunøgade 19 . Århus . Tlf. 13 55 46
Håndværks-kvalitet til rimelige priser

H. J. MADSEN

Bedemand
Jægergårdsgade 17-19 . Århus
Telefon 18 28 66
(også søn- og helligdage formiddag)

Tanker ved en banenedlæggelse

En dag sidst i september i året 1963 trådte en forsagt trafikelev forsigtigt ind ad døren til kontoret på banegården i Sandved på Slagelse-Næstved banen. Han var netop kommet ud fra et fem ugers langt ophold på jernbaneskolen i København og skulle nu ud og forsøge at anvende noget af alt det, man derinde havde fortalt ham, men som han egentlig ikke havde begrebet så forfærdeligt meget af.

Men som sagt, den første »rigtige« dag ved jernbanen var oprundet. Efter sammen med to lige så nybagte trafik-elever at være blevet budt velkommen og præsenteret for ens nye medarbejdere, der foruden stationsforstanderen omfattede en trafikekspedient, en kvindelig postuddannet kontorfunktionær og to ekstraarbejdere samt fem postbude, gik turen sammen med stationsforstanderen til byens boghandel, hvor vi tre elever hver blev normeret med et stk. blækstift og et stk. viskelæder med

påbud om omhyggeligt at passe på samme. Derefter tilbage til stationen og den egentlige uddannelse tog sin begyndelse.

Arbejdsdagen

Tjenesten var hver dag på 5½-6 timer og var tilrettelagt således, at en elev mødte kl. 6.30 til 12.00, på hvilket tidspunkt stationen lukkede til kl. 14.00, hvor næste elev mødte og havde tjeneste til kl. 20. Den tredje mødte kl. 8.00 til 11.00 og igen fra 16.00 til 19.00, da det var de tidspunkter, hvor omegnens fabrikker og virksomheder ankom, om formiddagen for afhentning af gods, om eftermiddagen for afsendelse af dagens produktion og dertil hørende indlevering af fragtbreve til ekspedition, et job, som vi elever hurtigt lærte at klare på egen hånd.

Det var så meningen, at eleverne derudover daglig skulle opholde sig på de med besvær lejede værelser ude i

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

Landsretssagfører
Søndergade 10-12 - 8000 Århus C
Telefon (06) 13 01 00

ERIK DYNESEN

ADVOKAT
Torvet 6 - 8500 Grenå
Telefon (06) 32 14 33

Advokat

HENRIK SCHOU

Møderet for Landsret
LRS. Victor Christensens Eftf.
Middelgade 3 - Randers - Tlf. 42 84 66

Århus

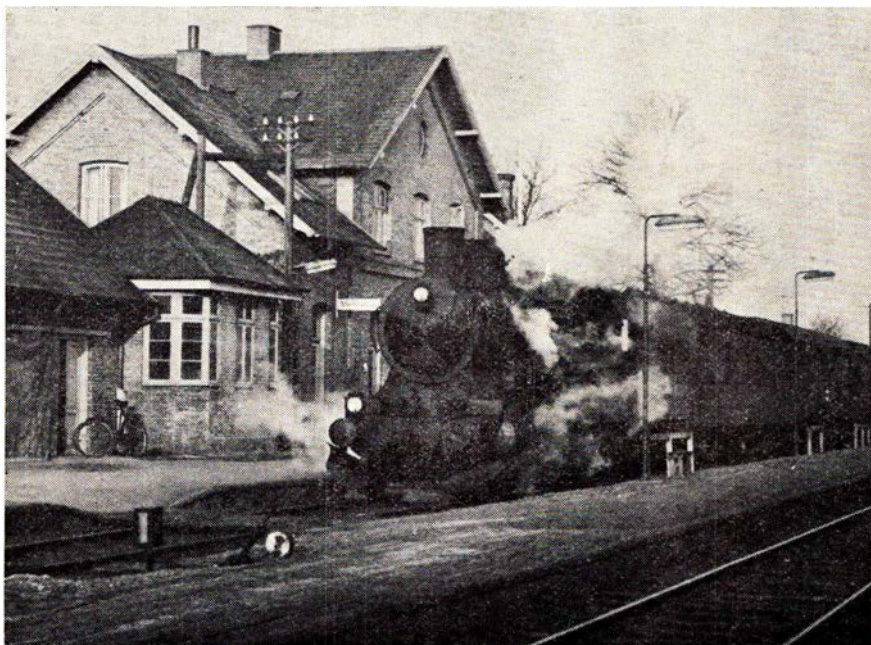
RUSTBESKYTTELSE I CENTRUM

Specialværksted
for undervognsbehandling ...

CAR PROTECT

Nørrebrogade 22-26 . Tlf. 13 48 96

Prisliste sendes uden forbindelse
Deres vogn færdigbehandles
fra morgen til aften

P 917 på Sandved station 1964

SKRÆDDERFIRMA

Skredderfirma

ÅRHUS 4/5

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damm^s

radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Århus og omegn

Vi handler i ...

KLINTEGÅRDENS BAGERI

ved Kurt Winther
Skovvejen 46 Århus . Tlf. 12 66 58
1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne
Husk vort Conditori
med kaffe, brød, is og sodavand

Damerne går til ...

EKKO Salonen

ved Ulla Sørensen
Ekkodalen 5 . Århus . Tlf. 16 52 32
1. kl.s individuel behandling udføres

Specialforretning i selskabstøj for mænd...

OLE WEXØ

Frederiksgade 32 - Århus - Tlf. 13 12 15
Altid sidste nye modeller, enten det gæl-
der KØB eller LEJE

Årstidens frugt og grønt - så ...

HANS KVISTS EFTF.

Nørre Allé 17 . Tlf. 13 68 66
Clemensstræde 22 . Tlf. 12 25 27
De Mezavej 2 . Tlf. 12 83 58

Slagtermester

KIRSTEN LAURSEN

Holdorffs Eftf.
Frederiks Allé 91 . Århus . Tlf. 12 49 70
Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt hjemme-
lavet pålæg til forbrugervenlige priser

PARFUMERI- OG LEGETØJSFORRETNINGEN

ved Grethe Tiedemann
Sdr. Ringgade 7 . Århus . Tlf. 14 21 92
Stort udvalg i de førende parfumeri-
artikler samt trikotage og legetøj

GEERTS BLOMSTER

ved M. Hofverberg
Sdr. Ringgade 35 . Århus . Tlf. 14 34 75
Alt i årstidens friske blomster -
buketter - kransen - dekorationer
samt bærebuketter
NB. Vi har åben søndag kl. 9-12

Vi kører til ...

AUTORET

ved Aa. Nickelsen
Vermundsgade 7 . Telefon 14 33 20
1. kl.s kvalitetsarbejde udføres indenfor
auto-opretning med faglig garanti

Har De startbesvær - så ring til ...

Århus Akkumulatorfabrik

v/ Ejner Christensen
Anholtgade 13 . Tlf. 13 23 74
Akkumulatorer til den rigtige pris

Kiropraktorer

WINNIE og PALLE ROSENINGE

Ryesgade 4 . Århus
Telf. 13 38 38 - Privat telf. 27 32 63
Konsultation:
Mandag, onsdag og fredag kl. 10-12
Tirsdag og torsdag kl. 15-17

Vejen til bedre service ...

SHELL service

ved mekaniker Sv. Aa. Petersen
V. Ringgade 27 . Århus . Tlf. 15 74 17
benzin - olie - vask - smøring
samt quick-service udføres
Stort udvalg i autotilbehør

Vi handler i ...

OLSENS BAGERI

Hj. Rosenvangs Allé/Oddervej
Højbjerg . Telefon 27 01 55
1. kl.s lækkert brød og kager
NB! Åbent søndag fra kl. 6.30-16
Mandag lukket

Alt i årstidens frugt, grønt og
specialiteter ...

HOVE

Kridthøjtorvet . Højbjerg . Tlf. 27 23 60
Frugt og Grønt specialcenter

Vi kører til ...

ERIKS AUTOOPRETNING

Oddervej 192 . Højbjerg . Tlf. 27 34 42
Rust og buler samt klargøring til syn
1. kl.s arbejde til rimelige priser

SHELL service

(Flemming Jepsen)
Grenåvej 150 . Risskov . Tlf. 17 78 08
benzin . olie . vask . smøring . autoudstyr
Reparation af bremses . udstødning
tænding m. m.

Vi handler hos ...

KØBMAND KLÆSTRUP

Tranekærparken 5 . Risskov
Telefon 17 80 85
Det førende udvalg i kolonial, konser-
ves, dybfrost samt vine og spirituosa

»Bag den gode smag« ...

HJORTSHØJ BAGERI

ved Villy Kristensen
Stationsvej . Hjortshøj . Tlf. 22 02 33
1. kl.s lækkert brød og kager
NB. Bestillinger modtages gerne

Viby J.

Stedet for moderne hårpleje ...

SALON ESPE

v/ Grethe Nielsen
Bernstorffsvej 46 - Viby - Tlf. 14 76 86
Stort udvalg i toppe samt parykker

Langå

SPAREKASSEN

for Langå og Omegn
Bredgade - Telefon (06) 46 13 22
Daglig 9,30-15,30
fredag tillige 16,30-18. - Lørdag lukket
Filialer: Stevnstrup-Torup

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj samt
gaveartikler - finder De hos

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

Vi anbefaler ...

KURT'S AUTO LAKERERI

Søtoften - Skanderborg - Tlf. 52 06 90
Såvel hellakering som reparationer
udføres med faglig garanti ...

Vi kører til ...

CHEVRON SERVICE

v/ Lars Dragkilde
Vroldvej - Skanderborg - Tlf. 52 12 13
Benzin - Olie - Vask
Smøring - Autoudstyr
Spec.: Undervognsbehandling med
Dinitrol efter FDM-metoden

byen og i ca. to timer uddybe de teoretiske kundskaber til banens reglementer og ordreserier. Dette var vi også nødt til at efterkomme, da stationsforstanderen jævnligt overhørte os og alt efter eksaminationens forløb uddelte ros og ris.

Dagens toggang deltog vi også særdeles aktivt i, idet det var vor opgave, naturligvis under fornøden overvågning, at foretage de nødvendige af- og tilbagemeldinger af togene samt sætte signaler for disse. På Sandved bane-gård bestod sikringsanlægget af et mekanisk Siemens-apparat med trådtræk til såvel sporskifter som arm-signaler; kun de fremskudte signaler var dagslyssignaler.

Materiellet

Togene på strækningen var på den tid for størstedelens vedkommende formeret af en Mo-vogn, oftest den gamle fireakslede type uden varmekedel, en eller to Cr- eller Crm-vogne (tit med åbne endeperroner), til tider en Ek-pakvogn samt eventuelt nogle godsvogne. Et par enkelte tog, de »fine«, som kørte igennem fra enten Næstved eller Nykøbing Fl. til Korsør, bestod af to Mo-vogne med et par stålvo-gne imellem, forbundet med styreledning.

De mest interessante tog på strækningen var dog damptogene, der dengang kørte to af i hver retning. Om morgenen ved halv syv-tiden kom »slæberen« 2861 fra Slagelse, forspændt enten en P- eller en D-maskine, og rangerede på stationen. Sidst på eftermiddagen kom igen en slæber, 2878, denne gang fra Næstved, ofte fremført af samme maskine, men det var lidt med forskel, idet Næstved maskindepot rådede over både E-, D- og P-maskiner til brug på banerne, udgående fra Næstved. Dette godstog rangerede ofte meget under stor opmærksomhed i Sandved og betog os altid kolossalt. Sidst på aftenen kom det tilbage og i løbet af natten, hvor stationen var ubetjent, gik turen igen til Slagelse under højlydte dampslag og fløjten.

Epilog

Dampens tid på banen er forlængst

forbi, og nu ser det også ud til, at hele trafikken på den i 1892 åbnede strækning er slut. Efter at have ofret betydelige beløb på viadukter og sporudveksling, har man pludselig fundet ud af, at banen skal nedlægges og kun eksistere som godsbane mellem Slagelse og Sandved med sidespor Skælskør-Dalmose. Derved vil rejsende til Jylland-Fyn fra hele Sydsjælland og Lolland-Falster med omliggende øer være tvunget til at rejse op over Ringsted eller rasle fra Næstved til Korsør i en rutebil, noget der absolut ikke er behageligt om vinteren, hvor man ofte kommer ind i en rutebil, der lige er startet og derfor ikke opvarmet før midtvejs. Det forekommer allerede i visse forbindelser i dag. Men det er ikke det værste. Den lokale befolknings tarv tages der tilsyneladende ikke meget hensyn til, når man betænker, hvorledes en kommende bilrute, der skal betjene stationsbyerne på banen, skal krydse frem og tilbage på grund af landevejenes akavede beliggenhed i forhold til de byer, der fra banens åbning er vokset op langs denne. Der kan vist ikke herske tvivl om, at befolkningen, hvad enten der er tale om kørsel til arbejde, skole eller indkøb i Næstved eller Slagelse, må imødesee en væsentlig forøgelse af rejsetiden daglig, samtidig med at komforten, der i dag i forvejen ikke er for stor, vil blive endnu dårligere.

Men som sagt, det er i dag blevet almindeligt, at man på et kontor i København sætter sig ned og regner ud i kroner og øre, hvad driften af banen koster, hvorefter man træffer en tilfældig beslutning. Ingen tænker på at spørge de mennesker, det går ud over og som selv er med til gennem hårde skatter at betale driften af banen. De må finde sig i ændringen og måske belastes med yderligere udgifter ved forøgede transportudgifter. Det kalder man fremskridt!

-tl-

Det går fejende let
Irus Universal
 Danmarks mest solgte
 2-hj. traktor

3 frem- og 3 baggear
 9 hastig-neder på kraft-udtaget

7-9-12 HK 4 takts M.A.G. benzinmotor

B. WULFF & SØN
 Godthåb, Røholmsvej, Albertslund
 Tlf (01) 64 73 33
 Afd. for Jyll (086) 2 17 55, Haubro 121
 Afd. for Fyn og Jylland syd:
 (09) 48 Asperup 275

STENVAD kager

— det store navn i SM Å kager

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Bøger og papirvarer

Film og kuglepenne

Til konfirmationerne

anbefales kioskerens store udvalg i telegrammer fra de førende kunstforlag

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

Aktieselskab
 i Danmark

SPAREKASSEN
København-Sjælland

SKS

MALLORCAS JERNBANER

Mallorca, der er den største af de baleariske øer, kaldes ofte for »husmandens ferieparadis«, da denne ø efterhånden er blevet et feriemål, som næsten alle rent økonomisk kan overkomme at besøge. En færdigpakket rejse med et af vore rejsebureauer er som regel billigere end at holde ferie herhjemme. Samtidig er opholdet så eventyrlig billigt, når man tager i betragtning, hvad man med fordel kan købe på stedet, såvel til øjeblikkelig fortæring, som de mere varige forbrugsgoder, man tager med hjem.

Også for den trafikinteresserede byder øen på interessante studieobjekter, idet der både findes en sporvej og indtil flere jernbaner, og det er vel i første række disse ting, der vil interessere bladets læsere. De efterfølgende oplysninger skal derfor nærmest betragtes som en slags introduktion til et besøg på øen, oplysninger, man ikke finder i de traditionelle turistbrochurer.

Mallorcas hovedstad og største by er Palma de Mallorca. Den har ca. 170.000

indbyggere og ligger inderst i en bugt på sydsiden af øen. Den lokale trafik besørger nu af en del bybuslinier efter at sporvejene for en halv snes år siden blev nedlagt. Kun et par enkelte steder i byen, hvor asfalten er slidt igennem, ses endnu rudimenter af disse skinner.

Oplandstrafikken besørger af to jernbaneselskaber, der hver har deres station side om side på en af Palmas trafikale knudepunkter, »Plaza Espana«.

»Ferrocarril De Soller«

driver den 24 km lange jernbane mellem Palma og Soller, beliggende ca. 5 km fra øens nordkyst. Den er åbnet i 1912 og løber fra Palma ca. halvvejen gennem fladt sletteland, bevokset med oliven- og mandeltræer, for derefter pludselig at stige op i bjergene gennem talrige kurver og tunneler. De sidste kilometer snor banen sig i siksak ned ad bjergsiden gennem en pragtfuld natur og med en vidunderlig udsigt, før den ender på Sollers idylliske banegård,

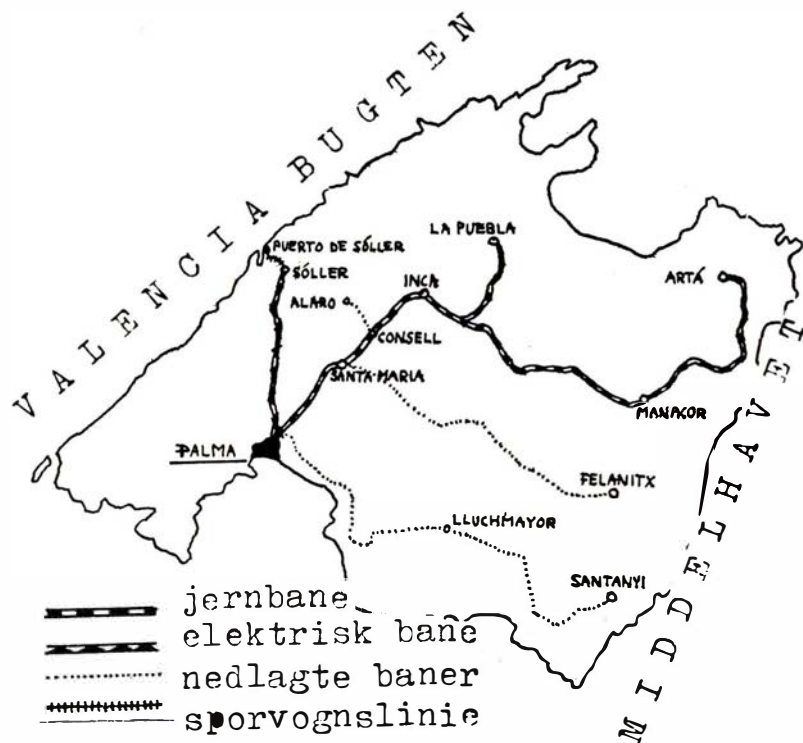
hvor der overalt mellem sporene vokser skyggefulde træer. Selve stationslokalerne er indrettet i et gammelt hus fra 1606. Sporvidden er som de øvrige skinneveje på Mallorca officielt 914 mm, men trods talrige eftermålinger lykkedes det ikke en eneste gang at måle en mindre sporvidde end ca. 930 mm.

I 1929 anskaffedes i forbindelse med banens elektrificering fra Zaragoza fire elektriske teaktræsbeklædte motorvogne, litra AAB fh nummer 1 til 4. Disse bestrides endnu i dag den daglige trafik med ti, ligeledes fra Zaragoza anskaffede teaktræsbeklædte bogiepersonvogne med åbne endeperroner samt tre post- og rejsegodsvogne i samme stil, men byggede af CAF Beasain i 1931, samt diverse godsvogne, som for en stor del anvendes til mælketransporter. Personvognene er indrettede med moderne sæder, der ved ændring af kørselsretningen kan vippe ryglænet, så man altid har mulighed for at køre fremad. Der føres såvel første som anden klasse. En enkelt personvogn, der udelukkende fører første klasse, er endog indrettet som en hel salonvogn. Som reserve i tilfælde af strømafbrydelse er for et par år siden anskaffet et moderne dieselloko, der sammen med en personvogn og en rejsegodsvogn henstår fast i remisen i Palma.

Banens køreplan byder på fem afgange på hverdage og seks på søn- og helligdage. Denne trafik kan bestrides med en enkelt stamme, der som regel består af en motorvogn, en rejsegodsvogn, tre-fire personvogne og et par godsvogne, men som regel skiftes et par gange om dagen motorvogne i Soller, hvor banens værksteder findes. Alt bærer præg af en for spanske jernbaner usædvanlig fin vedligeholdelse, og det er en udsøgt fornøjelse at se, hvorledes alt messing altid er skinnende velpudset.

Enkeltsporet sporvejslinie

I tilslutning til banen driver samme selskab en enkeltsporet sporvognsline mellem stationen i Soller og byens havn, Puerto Soller, en strækning på ca. 5 km. Til driften af denne rådes over fire motorvogne, nummer 1-4, fra 1913, henholdsvis 1920, samt tre lukkede (nummer 5-7) og fire åbne (nummer 8-11) bivogne fra samme årstal. Materiellet er orange, vognene fra 1913

Kort over Mallorca

dog med teaktræsbeklædte sider. Der er afgang fra hver ende af linien én gang i timen med afgang fra Soller station på minuttal 00 og fra Puerto Soller 30. Desuden køres ekstrature i forbindelse med et par ankommande tog, hvorved to sporvognstog er i brug, og der etableres da krydsning på et krydsningsspor midt på strækningen mellem frodige appelsin- og citrontræer. Køretiden er ca. 20 min.

I sommerhalvåret køres normalt med to åbne bivoagne og om vinteren med en lukket, men i tilfælde af mange rejssende i toget ved afgang fra Palma gives rejsemelding herom, og der vil da om vinteren kunne forekomme trevognstog.

I Puerto Soller ender sporvejen inde midt på en marinestations område. Herind medtages dog ikke passagerer, men da der bag på sporvognen kan medtages en eller to godsvogne, har man etableret sporet for godstransporter til marinen.

Normalt afkobles bivoagnen(e) på et omløbsspor ca. 400 meter fra marinestationens indgang, hvorefter motorvognen fortsætter til portvagnen, hvor

der findes en bar umiddelbart før, og vognstyrer og konduktør kan så lige nå at aflægge denne et besøg, før tilbageturen tiltrædes.

Med undtagelse af de åbne bivoagne har materiellet kun indgang i den ene side, hvilket er tilstrækkeligt, da alle stoppesteder ligger på samme side og materiellet aldrig vendes. Ligeledes her bærer alting præg af god vedligeholdelse, og trods forlydender om snarlig nedlæggelse er der intet, der tyder herpå, bl. a. ser endog en del af de faste anlæg ud til for nylig at være udskiftet.

»Ferrocarilles De Mallorca«

Mallorcas andet jernbaneselskab er «Ferrocarilles De Mallorca», der i dag kun driver den 94 km lange strækning Palma–Arta med den 13 km lange sidestrækning Empalme–La Puebla. Tidligere drev man også jernbanetrafik på strækningerne Santa Maria–Felanitx (nedlagt 31. december 1967) og Palma–Santanyi (nedlagt 1964).

Disse strækninger adskiller sig fra Soller-banen på flere væsentlige punkter, bl. a. er de ikke elektrificerede. De første 29 km fra Palma til Mallorcas

trediestørste by, Inka, der er kendt for sin store læderproduktion, er der dobbeltspor, og denne strækning er også den mest trafikerede med 11 daglige afgange i hver retning. Mellem Inka og Arta er der kun fem og mellem Inka og La Puebla er der fire afgange. Begge strækninger går gennem fladt slette-land, kun i nærheden af Arta er der an-tydninger af kuperet terræn.

Til driften af disse baner anvendes udelukkende dieselmotorvogne i moderne udgave. Daglig anvendes fem bogiemotorvogne og otte bogiebivoagne byggede af stål. Derudover haves en del mere eller mindre defekt og udrangeret materiel, der står rundt omkring på Palmas store sporareal. En lille oversigt giver et fingerpeg om, hvad man ejer:

2001–2004	Moderne motorvogne, byggede af Esslingen 1956, nummer 2003 udrangeret efter brand, de øvrige køreklare og i daglig drift.
2005–2006	Samme type, men byggede i Bilbao 1958, i daglig drift.
2019	Samme type, men bygget i Bilbao 1959, i daglig drift.

DSB benytter **Det Danske Rengøringselskab as** overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af waggoner, stationer, administrative områder m. m.

Det Danske Rengøringselskab as

Svanegården

Hovedkontor: Kollegievej 6 . 2920 Charlottenlund

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindende.

- 2026–2027 Samme type, byggede i Bilbao 1959, nr. 2026 under stor istandsættelse, nr. 2027 hensat uden undervogn.
- 2–4 Toakslede motorvogne, byggede af CAF Beasain/De Dion Bouton 1931, hensat i remiser i Palma.
- 1101, 1103 Fireakslede bogiedieseloko, byggede af NAVAL (Creusot/Krupp) 1958, nr. 1101 køreklart, nr. 1103 hensat adskilt.

Ved besøg vil muligvis kunne forekomme andre numre, da man er ved at foretage omnummerering af en del af materiellet. Desuden henstår 13 udrangerede personvogne af træ, et antal pakvogne, bænkevogne (vistnok fra banernes åbning) og såvel lukkede som åbne godsvogne i en elendig forfatning. Da godstrafikken for få år siden er indstillet, anvendes enkelte godsvogne kun til tjenstlige transporter.

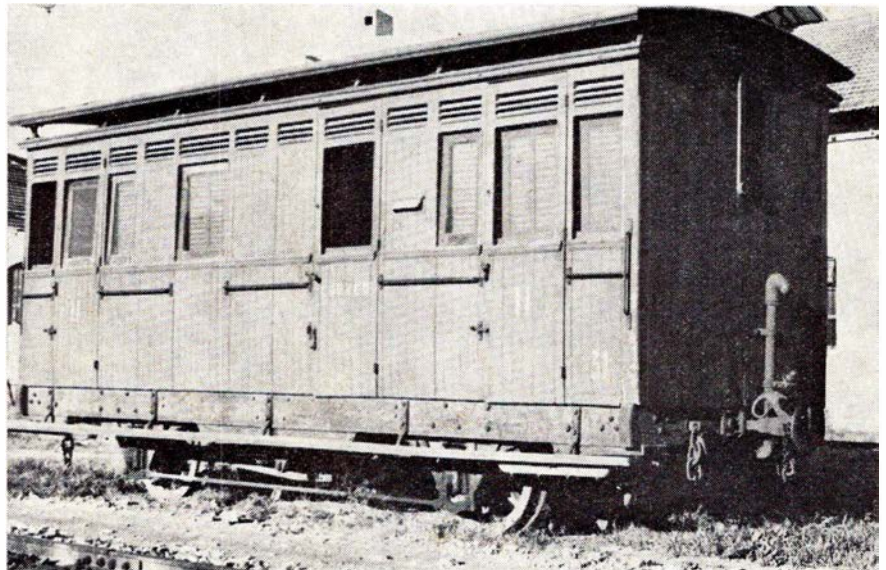
Et lille kuriosum er banens havnespor i Palma. Udenfor bymuren ved havnen kan man møde det gående ind gennem en låst gitterlåge i muren og forsvinde gennem et mørkt hul. Formentlig går det under det meste af den gamle by, før det dukker op ved stationen i den anden ende af byen; det anvendes dog ikke mere.

Maksimalhastigheden på banerne er 75 km/t, hvad der på det temmelig ujævne spor føles som det dobbelte. Sporet er for øvrigt for størstedelens vedkommende fra 1927, lagt i skærveballast med svævende stød, sammensvejst i længder på tre og tre til ca. 45 meter og ser ud til at være omkring 22,5 kg/m.

Som det vil kunne forstås, er disse

mallorquinske skinneveje vidt forskellige, hvad der hver for sig gør dem interessante, men da ingen ved, hvor længe, de får lov at eksistere, kan jeg kun udtrykke min anbefaling til et besøg ved den forslidte vending: »Skynd dig, kom, om føje år, ingen bane mer' består«.

-tl-

Udrangeret kupévogn fra banens åbning

Flytningen af Frederikshavn banegård

I indeværende år, hvor vi nærmer os banen og Frederikshavn stations 100 års jubilæum, synes det nu som om, at der er ved at blive gjort en første begyndelse på flytning af stationen.

I *Jernbane-Bladet* for marts 1960 skrives der, at trafikminister Kaj Lindberg åbenbart er blevet bragt i den kedelige situation af sine embedsmænd, at han ikke kan holde sit løfte til Frederikshavn om, at planerne til en flytning af Frederikshavn banegård skulle foreligge i 1960. Gdr Skov erklærer, at man simpelt hen ikke kan opfylde ministerens løfte, fordi man ikke har tilstrækkelig teknisk personale til rådighed.

Nogle år forinden stod der pludselig en »skamstøtte« på det havneområde, hvor den nye station skal bygges.

Arbejdet er nu påbegyndt

Det er delt op i fire afsnit, og man er for tiden i gang med strækningen mellem Flade Engvej og Fælledvej, og ved denne deling af arbejderne, har man prøvet på at skabe så få gener for byens trafik som muligt. Det nu påbegyndte afsnit af arbejderne er i udstrækning det største, med bygning af to viadukter, der skal føre banen under Skagensvej og den nye Fælledvej. Oprindeligt var det meningen, at banen skulle være ført over vejene, men for at spare de omkringboende for støjen fra togene, har man valgt at bygge viadukterne.

Næste afsnit bliver de forberedende arbejder på selve Kragholmen. På disse to afsnit gøres så meget arbejde fær-

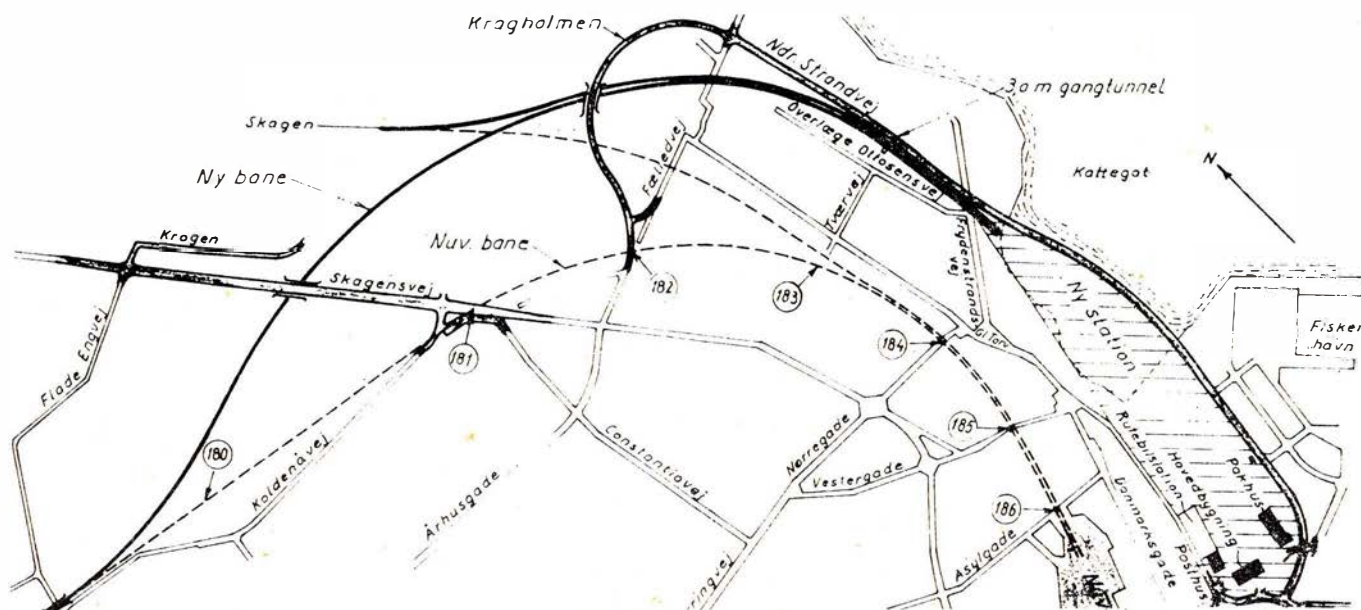
digt, at der kun mangler selve sporlægningen. Sidste etape bliver opførelsen af den nye banegård.

Den nye Fælledvej

Når der anlægges en ny Fælledvej skyldes det, at man vil spare beboerne, der bor øst for den nye bane at skulle køre den lange vej ind om den nye station for at komme til resten af byen. Af samme grund anlægges der en gangtunnel fra Overlæge Ottosensvej til arealet mellem banen og kysten.

Som det fremgår af skitsen kommer den nye banestrækning til at gå under Skagensvej, den nye Fælledvej og over Frydenstrandsvej, der bliver lukket.

Som kuriosum kan det nævnes, at ejendommen Frydenstrandsvej 33, der

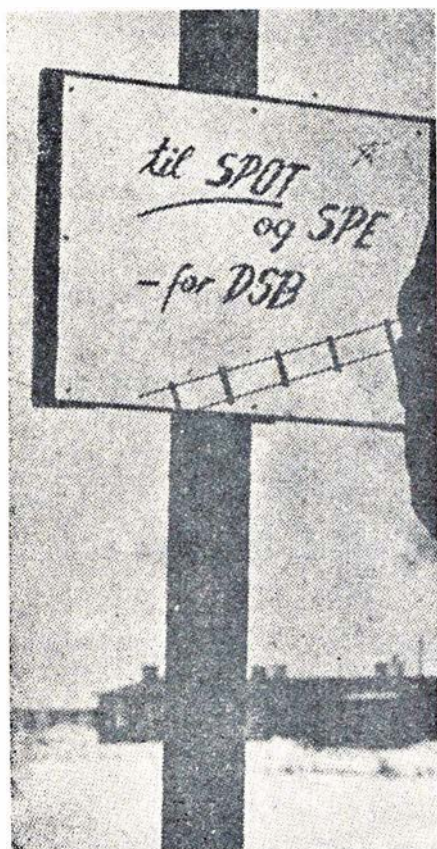

Plan over forlægnen af Frederikshavn banegård

blev rømmet i oktober i fjor, da den nye bane netop skal gå midt gennem ejendommen, er taget i brug som trops-hus for spejderne. Her håber man selvfølgelig på, at der vil gå mange år, før den endelige baneforlægning finder sted. Der regnes med, at kystlinien ud for Fiskerklyngen ved opfyldning rykkes ca. 100 m ud.

Den nye banegård

Der findes indtil nu ikke detailprojektering af selve banegården. Men den endelige plan er dog fastlagt således, at den nye stationsbygning placeres umiddelbart ved posthus og rutebilstation, med direkte adgang fra perron til rutebilstation. Den E 3-vej, der for tiden er ved at blive anlagt, vil komme til at gå forbi stationsbygningen, således at der bliver de bedste muligheder for at komme til og fra banegården.

»Skamstøtte« rejst på den nye stations plads i 1961

Discontonedsettelse - og hva' så?

Hvad betyder diskonto?

Ordet diskonto var vel indtil for ganske få år siden et begreb, der næsten udelukkende blev brugt af økonomer, nationalbankdirektører og politikere. Men nu kan man vist godt sige, at det er blevet et almindeligt dagligdags brugsord. Alligevel kan der være tvivl om, hvad det betyder.

Diskonto er den rentesats, som Nationalbanken er villig til at diskontere (købe) en god handelsveksel til. Nationalbanken er altså nu villig til at diskontere gode handelsveksler til en billigere pris eller rente, end det har været tilfældet siden maj måned 1969.

Hvad betyder diskonto for menig mand

Man kan så spørge, hvordan det kan være, at det betyder så meget for os almindelige mennesker. Forklaringen er, at Nationalbankens diskonto også må betragtes som den akse, som hele pengemarkedets rentesats har drejet sig om: Høj diskonto høj rente og lav diskonto lav rente. Penge- og kapitalmarkedsrenten har med andre ord fulgt diskontoen op og ned.

Nu er det imidlertid ikke helt så enkelt. For når Nationalbanken ændrer diskontoen, så kan det være fordi renten allerede har ændret sig, og det er det, der har været tilfældet i de sidste mange år.

Diskontoen betegnes som et af Nationalbankens midler til at holde orden i pengevæsenet – når diskontoen sættes op falder den økonomiske aktivitet, og når diskontoen nedsættes, stiger den økonomiske aktivitet – men i moderne tid er diskontoen normalt først blevet fastsat, efter at renten har fundet sit niveau.

To slags renter

Der er imidlertid tale om to slags renter, nemlig den rente, man får for sine sparepenge i et pengeinstitut, og den rente, man får ved at købe obligationer. Obligationsrenten kalder man den lange rente, og det er den rente, der er tale om, når vi siger, at renten har fundet sit niveau.

Obligationsrenten

Man kan så spørge, hvad der er bestemmende for obligationsrentens højde. Renten er prisen på penge, og prisen bestemmes normalt af udbud og efterspørgsel. Er der mange obligationer og kun få købere, vil prisen (kursen) på obligationer falde. En lav obligationskurs giver høj obligationsrente. Når obligationskursen er lav, opstår der et kurstab for folk, der har bygget hus, huslejen bliver høj. Til gengæld får de, der køber obligationerne en høj rente for deres penge. En diskontonesættelse får derfor indflydelse på huslejen i nybyggerier, fordi kurstabet bliver mindre. Derimod får det ikke indflydelse på huslejen i huse, hvor obligationerne forlængst er solgt, og kurstabet konstateret og indregnet i huslejen.

Indlåns- og udlånsrenten i pengeinstitutterne sættes normalt ned, når diskontoen nedsættes, men én procent mere eller mindre betyder ikke ret meget for langt størstedelen af befolkningen, der kun har småindskud eller smålån.

Betydningen i forhold til udlandet

Diskontonesættelse betyder derimod noget i vort forhold over for udlandet. Danske virksomheder kunne før nedsættelsen låne billigere i udlandet og trak derfor udenlandsk kapital hjem. Udenlandske leverandører havde ikke noget imod at lade penge blive stående (at give kredit) til den høje rente og undlod at trække kapital ud af Danmark. Denne fordel gøres mindre ved diskontonesættelsen, og kapitalen vil forsvinde. Til gengæld vil gælden til udlandet formindskes.

Efter diskontonesættelsen den 20. januar fra 9% til 8% er rentesatserne i *Arbejdernes Landsbank* nu:

Checkkonto (konto kurant)	2¼%
Alm. bankbog (anfordring)	5 %
3 måneders opsigelse	7 %
12 måneders opsigelse	8½%
Boligsparekontrakter	8½%
+ overrente fra staten	4 %
Kapitalpension }	
Selv pensionering }	8½%
Børneopsparing } + overrente ¼%	
Indekskonti }	

Arbejdernes Landsbank
i februar 1971.

FRA DAGBOGEN

Sverige. – Fredag den 5. februar kl. 0.00 gik 1.000 af SJs personale i strejke, der på mange måder lammede den svenske jernbanetrafik. Gennemgående vogne til og fra Danmark udsendes ikke.

Roskilde. – Den 8. februar ved 8.30-tiden kørte en dame på cykel ind foran et motortog på overskæringen i Kamstrup og blev dræbt på stedet.

Helsingør. – I et aftentog fra Hillerød undrede togpersonalet sig over at toiletet stadig viste besat. Da man fik døren åbnet, sad der en soldat med et skarp-ladt gevær. Han blev afleveret til politiet i Helsingør.

Ribe. – En personbil kørte den 22. februar ind i siden på et motortog på Damhusoverskæringen. Bilen blev slæbt med flere hundrede meter indtil toget standsede. Bilens fører var dræbt på stedet.

Hellerup. – Da et to-vognstog fra Frederiksberg efter ankomsten til Hellerup den 21. om aftenen skulle ud på vende-

sporet, så togets fører ikke, at sporet endnu ikke var skiftet. Da vognene i nattens løb var ved at være på sporet igen skete der en ny afsporing, så trafikken blev først normal ved middagstid.

I FÅ LINIER

Bageri-vogn. – Jysk Teknologisk Institut, der i forvejen har flere jernbanevogne indrettet til undervisningslokaler i forskellige brancher, har senest indrettet en vogn til efteruddannelse for bagerere.

Gedser. – Færgen Fr. d. IX var fra 3. januar udlånt til Rødby Færge overfarten, er nu efter endt årligt eftersyn vendt tilbage til Gedser-Warnemünde overfarten.

Giv god tid. – Da det vil tage to år for et nylig nedsat udvalg at regne sig gennem nugældende priser og trafikbehov, er beslutningen om en Store Bælts bro foreløbig udsat i to år.

Hirtshals. – Den svenske jernbanestrejke har medført pres på Hirtshals-Kristiansand overfarten, der i øjeblikket er den eneste mulighed for overførsel af jernbanevogne til Norge. Færgen sejler dobbeltture, hvor alt er optaget på alle ture.

Horsens. – De 1,6 mill. kr. der på næste års finanslov var afsat til udretning og sporforlægning på Horsens station er strøget.

Jernbanemuseet. – Silkeborg Turistforening har opgivet tanken om at få det kommende jernbanemuseum placeret i Silkeborg, da der ikke kan skaffes den fornødne kapital.

Køge Bugt-banen. – Ved at udbyde banens otte stationer i fem entrepriser, har staten sparet 3 mill. kr. En tidligere afholdt licitation gældende alle otte stationer lød på 15 mill. kr.

Lyngbyvej-broerne. – De fire nye broer, der skal bygges over Lyngbyvej for S-tog og godsforbindelsesbanen, er efter afholdt licitation overdraget ingeniørfirmaet Monberg & Thorsen.

Middelfart. – Det gamle spor mellem Middelfart og Strib benyttes stadig til godstransporter. Man er derfor gået i gang med at udskifte de 50 år gamle sveller.

– også Deres flamme
BRABRAND

Telefon (06) 28 04 00

Løgster - Vejen - Odense - Næstved

Militæret. – Der er bestilt 20 bogiefladvogne fra en vesttysk vognfabrik til transport af hærens materiel til levering i 1971. Scandia var ikke i stand til at levere vognene før næste år.

Nedlagte strækninger. – DSB vil ikke mere oprette bilruter langs nedlagte banestrækninger, da befordringspligten nu er pålagt amter og kommuner.

Nyborg. – Trafikministeren har givet Nyborg tilladelse til anlæg af en industrihavn ved øen Lindholm i Nyborg Fjord. Man venter allerede at kunne komme i gang med arbejdet i juni måned.

Nye gaver. – Trafikministeren er stadig ude med gaveposen. Nu har han givet tilladelse til et nyt luftfartsselskab, Danair, der består af SAS, Cimber Air og Maersk Air, der har fået tilladelse til at beflyve ni indenrigske luftruter i de første 15 år.

Odense. – På grund af talrige tyverier fra godsvogne på Odense stationsterræn opstilles der nu et nyt og højere hegn til ca. 26.000 kr.

Reklame. – Fra 1. april starter DSB ny reklameafdeling under navnet Transmedia. Afdelingen overtager Jernbanereklames aktivitet. DSB har hidtil modtaget godt 2 mill. kr. i afgifter fra Jernbanereklamen, men man venter fremtidig at kunne indtjene 5-6 mill. kr. om året.

Rødby Færge. – 85.000 rejsende blev overført på overfarten i januar i år, hvilket er 14.000 flere end i samme måned i fjor. Antal overførte biler steg fra 8.975 til 10.813 i år.

Silkeborg. – Alderslyst Savværk sender hver uge ca. 10 vognladninger med affald fra træindustrien til Tyskland, hvor det anvendes til fremstilling af cellulose.

Storstrømsbroen. – Restaurationen på Masnedøside har været lukket i længere

tid. Efter at bygningen er gjort i stand, vil restaurationen blive åbnet igen. Dermed driften af restaurationen ikke viser sig rentabel i løbet af et års tid, vil bygningen blive nedrevet.

Tog-Fly. – Togrejsen København-Århus tager 4 timer og 19 minutter. Fly København-Tirstrup 2 timer og 25 min. Prisforskellen er, at det er 61 kr. billigere at benytte tog.

Alborg. – Arbejdet med udførelse af perron- og gangtunnel er udbudt i licitation.

Århus. – Selskabet Wagon-Lits, der hidtil næsten udelukkende har beskæftiget sig med sove- og spisevognsvirksomhed, vil nu gå over til at drive cateringcentral af betydeligt omfang i Århus. Med en kapacitet på op til 10.000 madretter om dagen, vil man forsyne jyske virksomheders cantiner, restaurationer og cafeterier.

PRIVATBANENYTT

Lollandsbanen

Den 8. februar blev banens radioanlæg efter en overstået forsøgsperiode taget endelig i brug. Dermed er skabt mulighed for øjeblikkelig forbindelse mellem trafikkontor, tog og busser. Anlægget er leveret af STORNO.

Ved banens sporskifter er nu anbragt gasanlæg til brug under sneforhold. I Nakskov er Svingelvej-overskæringen forsynet med automatisk helbomanlæg.

Østsjællandsbanen

Det nye Storstrøms amtsråd har vedtaget at overtage hele banens kommunale garanti for banens fortsatte drift, og det vedtoges ligeledes at forny garantien til april 1979. Dermed skulle der også være givet grønt lys for moderniseringer på banen.

Sjælland

P. NORDSTEN A/S
Landbrugsmaskinfabrik
HILLERØD

HOLGER JENSEN
Entreprenør
Højdevej 2 . Frederikssund
Telefon 1887

Holbæk

A/S **HOLBÆK**
EKSPPRESTRYKKERI
Lundemarksvej 18
HOLBÆK

Skønhed, De ikke aner
findes langs *private baner*

MODEL-JERNBANE

Egon Weber Poulsen:
Romantik i Røg og Damp
Haderslev Amts Jernbaner
1899-1939.

152 sider, A5 format, over 100 foto, kort, køreplaner, stationsplaner og modelbanetegninger i modelstørrelse H0. Signalpostens forlag.
Pris kr. 46,00.

Romantik i røg og damp, ja i dag findes dette begreb kun ved vore veteranbaner. Men hvor mødte vi da romantikken i sin tid? Det gjorde vi ved alle

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN og SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

Torvet 9 – 3400 Hillerød – Tlf. *26 40 41

HILSEN

fra

NAKSKOV

Aalborg

MEJERIUDSALGET

ved Kurt Kornbech
Boulevarden 44 . Ålborg . Tlf. 12 53 97
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter – kolonial
øl – vand samt lækkert brød og kager
Bestilling på DESSERT-IS modtages

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Den elegante og moderne hårpleje . . .

Salon Hotel Hvide Hus

ved frk Elise Larsen
Vesterbro 2 – Ålborg – Tlf. 13 86 30
1. kl.s individuel behandling udføres
Spec.: Hårtoppe samt parykker

Vi handler i . . .

BOULEVARDKIOSKEN

ved F. Christiansen
Boulevarden 37 . Ålborg . Telf. 13 92 65
Aviser – Uge- og månedsblade
samt billigbøger
Papir og skrivarartikler

Den modebevidste kvinde får syet
kjolen hos

AAKA MODELLER

v/ Andersen og Kruhøffer
Kastetvej 58 – Ålborg – Telefon 126751
Vi syer også gerne af indleveret stof

VI TRÆFFES KL. 9–17
undtagen lørdag

PÅHLMAN HAFSTRØM TANDTEKNIK

Algade 11 . Ålborg . Telf. 13 23 02

Forkort rejsen
med en lommeroman fra . . .

Rutebilstationens Kiosk

J. F. Kennedys Plads . Ålborg
Telefon 12 33 41
Aviser, uge- og månedsblade

Hjørring

Det store udvalg finder De i
specialforretningen . . .

BONBONNIEREN

Byens Confektur Center
E. Thomsen
Østergade 4 . Hjørring . Telf. 92 15 35

Nørresundby

Kvalitetsarbejde til
konkurrencedygtige priser – så . . .

NØRRESUNDBY AUTOKØLER SERVICE

ved Freddie Olesen
Smedegade . Telefon 17 42 66
Reparation og rensning af autokølere
samt isætning af nye elementer
Spec. Reparation og rensning af
benzin- og olietanke

Vi kører til . . .

KARROSSERIVÆRKSTEDET

Industrivej 14 . Nørresundby
(bag slagteriet)
Telefon 17 41 21
Karrosseriarbejde udføres hurtigt og
billigt. Faste priser på paneler og skær-
me. Spec. Klargøring til syn samt
undervognsbehandling.

Brønderslev

Vi handler i . . .

BANEGÅRDS-KIOSKEN

Banegården . Brønderslev
Telefon 82 06 22

Forkort rejsen
med en lommeroman fra . . .

VESTBYENS KIOSK

ved Lillian og Frode Nielsen
Vestergade 48 . Brønderslev
Telefon 82 12 40
Aviser-, uge- og månedsblade
Stort udvalg i billigbøger

Hjørring

Tøj til far og søn
– så gå til . . .

Codanhus . Hjørring . Telf. 92 47 88

Følg »Gulf«-strømmen til . . .

GULF service

ved Tage Thomsen
Hirtshalsvej . Hjørring . Tlf. 92 39 35
Benzin – olie – vask – smøring
autoudstyr – quick-service udføres

Stedet for moderne hårpleje . . .

NELLY Salonen

ved Kirsten Petersen
Østergade 1 . Hjørring . Tlf. 92 01 17
Vor speciale: hårtoppe samt parykker

Hjørring

Specialforretningen
med det store udvalg . . .

Jernbanegade 14 . Tlf. 92 04 29
Vi tager mål – vi syer og hænger
op for Dem. Vi er ikke færdige, før
De er tilfreds.

SPECIALFORRETNINGEN

NILFISK

ved Knud Erik Larsen
Kærvej 10 . Hjørring . Tlf. 92 08 58
Stort udvalg i nye og brugte støvsugere
1. kl.s reparationer udføres

Frederikshavn

ESSO Servicenter

v/ V. Christensen
Søndergade 3, Frederikshavn, tlf. 421604
Benzin – Olie – Vask – Smøring
Quick-Service – Alt i auto-udstyr

TØJ til far og søn – så gå til

Danmarksgade 77 – Frederikshavn
Telefon 42 07 99

SKIPPERS GRILL BAR

Søndergade 133 . Frederikshavn
Telefon 42 37 89

Lækre kyllinger – bøfsandwich –
forårsruller – fiskefilet – medister-
pølse – Houlbergs pølser – pom-
mes frites – fadøl – sodavand –
kaffe – is m.m. Åbent fra kl. 11–24

Stedet for moderne hårpleje . . .

Salon »HANNE«

ved Karen Christensen
Stenbakkevej 34 . Frederikshavn
Telefon 42 38 40
1. kl.s individuel behandling –
samt sidste nye frisurer

Lad os være med til at give Dem et
bedre velvære . . .

ELSEs KLINIK

v/ Else Bülow
Suensonsvej 9, Frederikshavn, 42 44 39
Ansigtspjele, Hudrensning, Diathermi
Manicure, fodpleje, ligtorne og nedgro-
ede negle. NB. Rabat til folke- og inva-
lidensionister mandag, tirsdag og
onsdag

vore småbaner, og især ved vore smal-sporede baner, idet disse var anlagt under primitive forhold og med små midler i fattige og tyndt befolkede egne, og ofte i næsten uberørt natur.

Sådanne baner var udtryk for den fattiges kamp for fremskridt.

Romantikken i røg og damp mødte vi i højeste potens ved vore sønderjyske amtsbaner, ved hvis anlæg der yderligere spillede et moment ind, nemlig kampen mellem dansk og tysk sindelag og kultur.

Disse baners noget kringlede forløb var dikteret ud fra ønsket om at betjene tysksindede befolkningsgrupper bedst muligt.

Ikke desto mindre som danskere i dag næppe helt kan sætte os ind i datidens synspunkter, må vi dog tage hatten af for de mennesker, der stod bag anlægget af de sønderjyske amtsbaner. Dette så meget mere, når vi tænker på de udgifter, samfundet den gang havde til tuberkuloseramte og til fattigvæsenet.

Er man én gang faldet for amtsbanernes, de såkaldte Kleinbaners charme, tager man dem helt til sit hjerte.

Amtsbanerne var opdelt i tre selskaber, Haderslev Amts Jernbaner, Åbenrå Amts Jernbaner og Amtsbanerne på Als.

Signalpostens Forlag har netop udgivet en bog om Haderslev Amts Jernbaner, forfattet af Egon Weber Paulsen, der med sin yderst levende pen beskriver denne banes fyrreårige historie (1899-1939).

Bogen, »Romantik i røg og damp«, 152 sider, format A 5, trykt på svært glittet papir, fortæller de vigtigste træk af banens omskiftende tilværelse.

Den levende fortælleform, stoffets alsidighed, valget af illustrationer, de enkelte afsnits kronologiske opbygning, gør bogen spændende som nogen roman.

Bogens typografi, hver side er tospaltet, illustrationernes fordeling, på hvilken side man end slår op, møder øjet et fotografi, gør bogen til et velafbalanceret værk, det er en behagelighed at læse.

Ønsker man en dag blot at kigge billeder, passerer banens historie revy for ens øje på samme levende måde.

Bogens historiske værdi er uomtvistelig. Man fornemmer, at bogen er blevet til, ikke ved et skrivebord i f. eks. København, men i selve landsdelen, midt i hjertet af HAJs område.

Er man modelbygger, begejstres man af bogens syv skalategninger i 1:87.

Med udgivelsen af denne bog har *Signalposten* vist, at man agter og at man har evnen til at blive på det plan, man besteg i 1970 med udgivelsen af »DSB old-timere i model«.

»Romantik i røg og damp« beskriver et emne, der aldrig har været rigtig kendt af os, der gennem generationer har levet nord for Kongeåen.

Lad os her håbe, at der snart igen kommer noget fra samme forfatters hånd.

Jernbane-Bladet kan på det varmeste anbefale bogen til alle, der har blot en gnist af interesse for den sønderjyske landsdels historie.

Er man tillige baneinteresseret, ja, oven i købet modelbaneinteresseret, er bogen simpelt hen uundværlig.

Bogen kan bestilles ved at indsende kr. 46,00 på postkonto 9 47 22, *Signalposten*, Dalbyvej 12, 2700 Brønshøj. Beløbet er inkl. moms og porto.

Nedenstående eksempel på en af bogens skalategninger, HAJ litra D nr. 1, bygget 1934 af Frichs i Århus. Solgt i 1939 til De Bornholmske Jernbaner, omlitreret til M 10.

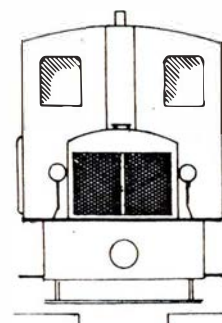
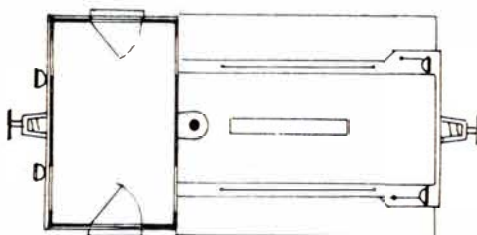
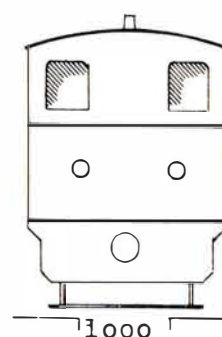
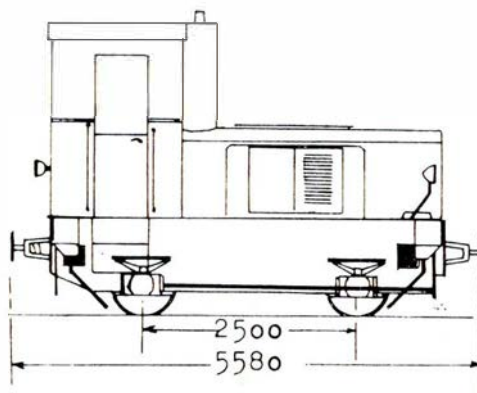
J. B. Dyrkilde.

A. E. Kurland: Privatbanemateriel I

En lækkerbidsken for modelbyggere. 14 foto og modeltegninger af materiel fra otte privatbaners motor- og personvogsmateriel.

Pris kr. 15,00.

Bogen giver nøjagtige oplysninger om materiellets data. Foto i størrelse 175×250 og modeltegninger i skala 1:87,

HAI litra D nr. 1

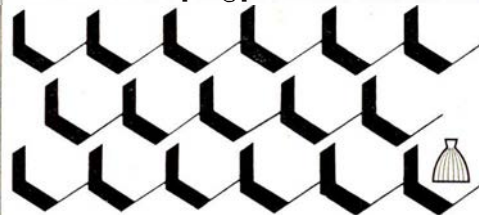
Til foreningsfester og møder
Serapionsordens selskabslokaler

v/ Harry Nielsen

Smukke nyrestaurerede lokaler
1. classes betjening

Jomfru Anegade 3 - Ålborg - Tlf. (08) 13 20 80

Bikuben sætter præg på samfundsmønstret

BIKUBEN GIVER DEM BEDRE RÅD

Fredericia

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

Vejen til bedre
og billigere service ...

UNO-X service

ved Hans E. Pedersen

Egeskovvej 140 . Fredericia

Telefon 92 59 21

benzin - olie - vask - smøring
- autoudstyr - quick-service udføres

SOFT ICE CAFETERIA

ved Henry Gadegård

Vesterbrogade 31 . Fredericia

Telefon 92 26 63

Pølser - Hotdogs - Is - Sodavand
Æbleskiver samt kaffe med brød
og smørrebrød

Åbent fra kl. 8-23

Vi kører til ...

TEXACO SERVICE

v/ O. Horsbøll

Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 58 48

Benzin - Olie - Vask - Smøring samt

Autoudstyr Quick-service udføres

Åbent kl. 7-24 - Søndag kl. 8-22

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia

Lækkert smørrebrød

Selskabsmørrebrød - Anretninger

Vi bringer overalt - Tlf. 92 25 64

BELYSNINGS- OG INGENIØRFIRMA

ved N. E. Lauridsen

Belysningsafd.:

Prinsessegade . Tlf. 92 02 36

Installationsafd.: Erritsø - tlf. 95 22 78

**Det går
hurtigere i
Sparekassen**

Den moderne sparekasse klarer Deres økonomi

SPAREKASSEN . Fredericia

Besøg specialforretningen

EXCLUSIV

Jyllandsgade 67 - Fredericia

Det store udvalg i films-magasiner

samt diverse hjælpemidler

Kvalitet og diskretion en selvfølge

Udlejning af film og projector

Åben fra 10-22

FREDERICIA BOGTRYKKERI

ved Niels Schultz

Kirkestræde 16 . Telf. 92 00 66

Vi kører til ...

Fredericia Slidbanefabrik A/S

v/ Herbert Zagler

Bjerggade 28 - Telefon 92 04 03

Alt i personvognsdæk

Spec.: Vi lægger gerne slidbane
på Deres egne dæk

SOL-ISBAR

v/ G. Hansen

Jyllandsgade 65, Fredericia, tlf. 922460

Stort udvalg i chokolade, konfekturer,

og gaveæsker. Vort speciale: Gammel-

daws vafler, soft-ice og dessert-is

PRANGERVEJENS

MÆLKEUDSALG

ved Poul Hansen

Prangervej 53 . Fredericia . Tlf. 92 02 85

1. kl.s mejeriprodukter - kolonialvarer

samt frisk brød og lækre kager

TV HUSET

Vasegården . Fredericia

Telefon 92 44 68

Stort udvalg i de førende mærker
indenfor

**RADIO - TV - BÅNDOPTAGERE
samt HÅRDE HVIDEVARER**

Damerne går til

Salon »MERCi«

Jyllandsgade 71 A - Fredericia

Alt indenfor moderne hårpleje

samt sidste nye frisurer

Telefon 92 03 41

RANDALSCENTRETS SLAGTERFORRETNING

ved Ivan Nielsen

Devantiersvej . Fredericia

Telefon 92 54 77

1. kl.s kød

samt hjemmelavet pålæg og salater

Prøv vor fine medister

TANDLÆGE

ARNE KRINGELUM

Danmarksgade 20, 1. sal . Fredericia

Telefon 92 62 60

Konsultation efter aftale

Det store udvalg i
herrekonfektion og linge - så ...

OUGAARD OG JENSEN

Danmarksgade 21 . Fredericia

Telefon 92 03 32

Hvor mandfolk handler

Velkommen i ...

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade . Fredericia . Tlf. 92 37 39

Altid frisklavet kaffe

lækkert smørrebrød - grill-retter

bøf sandwich - hotdogs m. m.

NB. Vi åbner kl. 6

ISMEJERIET

ved K. Jacobsen

Sjællandsgade 11 . Fredericia

Telefon 92 10 37

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

samt lækkert brød og kager

Kolonialvarer

den mest anvendte og lettest læselige skala, alt udført på svært karton, hvilket er yderst praktisk, når tegningerne skal bruges som arbejdsstof. Når det samtidig anføres, at bogen er ringbindshæftet, har man her en bog, der ikke som så mange af de udkomne klub-bøger, i løbet af kort tid er fyldt med løse blade. Det synes helt utroligt, at bogen kan sælges for kun 15 kr. Kan bestilles på postgiro 17 20 78, Kurland, Viggo Barfoeds Allé 20, 2750 Ballerup.

-bro.

FOTOHOBBY

Gode råd til feriefilmen

Tusinder og atter tusinder benytter ferietiden til at lade smalfilmkameraet snurre ekstra meget. Man samler erindringer for at kunne præsentere dem på skærmen vinteren igennem. Sådan skal det være. Man kan næsten sige, at den, der filmer, lever mere end én gang.

Hermed et par gode råd for interesserede:

Se Dem godt for, inden De »skyder«

Brug ikke Deres filmkamera til »knipseri«! Brug det til at tage film! Knipser De uden kritisk sans for hvert et motiv eller situation, får De en mængde filmspoler, men helt uden sammenhæng. Splejser De alle de mange meter film, De har taget, sammen på en stor spole, vil De hurtigt opdage, at De har snevevis af kønne scener, men helt uden hoved og hale. Når rullen fremvises, må De holde et langt foredrag til næsten hver eneste scene, fordi Deres tilskuere ikke kan finde nogen logik i filmen. Der er ingen rød tråd. Kort sagt: Slutresultatet er ikke tilfredsstillende. De kan få bedre held næste gang, hvis De indstiller Dem på lidt forberedelse. Søg oplysning om seværdigheder og lignende i de egne, De skal gennemrejse, og selvfølgelig specielt for turens endelige mål.

På feriestedet ofrer De en dag på at finde de rette ting at filme. Gå ud og se Dem godt om. Men gå *uden* kameraet! Husk reglen: Først se – så filme. Det er ikke muligt at få alle oplevelser fra hele ferien med på filmen. Prøver De denne spøg, bliver resultatet uvægerligt en mammutspole, der vil virke bedre på Deres tilskuere end den stærkeste sovemedicin.

Undgå dette ved at plukke interessante enkeltheder ud af alle oplevelserne. Kast Dem over et emne og gør no-

get ud af det, men hold Dem til spilletider under ti minutter. Den færdige rejsefilm kan blive meget bedre, hvis De ikke skæver til meter-tallet, men til indholdet. Begrænsning er en meget stor kunst!

Eksempler på korte feriefilm-afsnit

»En driverdag i X-købing«. Her skil-drer De en dag i Deres ferieby. Med-virkende er familien, venner eller be- kendte. Naturligvis behøver De ikke tage alle scenerne til denne film på én dag! De klipper bare resultaterne sam- men, så De får en skildring af dagen fra morgen til aften.

Hvordan går sådan en formiddag? Spadsereture? Siesta i haven? Shop- ping? Markedsbesøg? Udflugt til seværd- igheder?

Og hvad sker der om eftermiddagen? Badeliv? Tur langs stranden? Sejltur? De skildrer i filmen, hvordan De og familien oplever en feriedag, og får endda mulighed for at skildre stedet og befolkningen i tilgift.

Eller: Kunstglade X-købing. I denne film koncentrerer De Dem om kunstne- riske seværdigheder: Brønde, mindes- mærker over berømte personer, histo- riske bygninger, monumenter osv. Vær dog forsigtig, at det ikke blot bliver en række »lysbilleder«. Sørg for at få in- teressererede tilskuere med i scenerne.

Andre feriefilm-temaer kunne være: »Dagbog fra Venedig«, »Badedage på Mallorca«, »Marked i byen«, »12 timers ophold i Stockholm«, »Camping i Via- reggio«, »Arrivederci Roma« og mange andre muligheder.

Det gælder blot om at bruge fanta- sien.

Hold kameraet helt stille

Husk altid den vigtigste optagelses- regel: Liv i motiv! Ro i kamera! Re- sultatet: dejlige levende scener, der står vidunderlig roligt på skærmen. Filmer De på »fri« hånd, så søg så vidt muligt naturlig støtte. Der er mange hjælpemidler lige for hånden: Stål, væg, hellefyr, stakit og meget andet. En værdifuld hjælp er dog et ét-benet stativ. Det er let og handy og garanterer Dem rolige optagelser.

Filmet landskab

Til feriefilmen hører jo også det fil- mede landskab og gadebillederne. Men pas på: selv det skønneste motiv bliver trist på smalfilm, hvis der ikke rører sig nogen filmisk bevægelse. Liv kan vi få f.eks. ved hjælp af: biler, hestevog- ne, skibe, flyvemaskiner og naturligvis mennesker! Det er noget af det vigtig-

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

... og pengene sætter vi i

ARBEJDERNES LANDSBANK

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13

De får råd – når De går i banken

Forkort rejsen

med en lommeroman fra ...

JERNE KIOSKEN

Skolebakken 130 . Esbjerg

Telefon 12 30 91

Aviser, uge- og månedsblade

Varde

Vi handler i ...

ISMEJERIET

v/ Anna Nielsen

Jernbanegade 4 . Varde . Telf. 22 13 16

1. kl.s mejeriprodukter

Lækkert brød og kager

Øl og sodavand

Ringkøbing

RINGKJØBING LANDBOBANK

Aktieselskab

Telefon (07) 32 11 66

ste. Ved brønden leger nogle børn, ved statuen ser vi en interesseret tilskuer, ved bækken sidder en vandringsmand og tager fodbad, på søen har vi bådene, på marken kvæget osv. osv. Sørg altid for filmisk liv og bevægelse i landska- bet.

Fredericia

Følg »Gulf Strømmen« til ...

GULF service

ved mekaniker Hans Riis

Vejlevej . Fredericia . Telf. 92 55 25

Benzin - olie - vask - smøring
samt autoudstyr

Quick-service samt autoreparationer
udføres med faglig garanti

Køb og salg af bedre brugte BILER, så Mekaniker LAURSEN

Knudsvej 11, Fredericia, tlf. 92 38 93

1. kl.s autoreparationer udføres på alle
vognmærker med faglig garanti

Vi handler i ...

ISMEJERIET

Vesterbrogade 44 . Fredericia

Telefon 92 10 35

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

Få dårlige fødder gjort gode -
og gode fødder bedre ...

FODPLEJE

ved Inge Nørby

Plutovænget 8 . Fredericia

Telefon 92 45 84

NB. Bus 3 til Skolevej, kun 2 min. gang

Erritsø

Vær prisbevidst - kør til ...

BP selv-service

Erritsø . Telefon 95 24 88

benzin - olieskift - selv-vask m. tørring

smøring samt quick-service udføres

Stort udvalg i autotilbehør

Forpagter Jens Hansen

Børkop

NEJ TAK TIL RUST -
JA TAK TIL RUFAS ...

rufa

Specialværksted for
rustbeskyttelse

TREKANTENS
UNDERVOGNS
SERVICE

v/ E. TRØJBORG

Andkær pr. Børkop . Telf. (05) 82 07 31

Vejle

VEJLE KARROSSERIFABRIK

og

AUTOOPRETNING

ved Hans J. Sørensen

Vedelsgade 75 . Vejle . Tlf. (05) 82 24 88

privat (05) 82 65 76

Spec.: PERSONVOGNSOPRETNING

Ind til ...

ESSO SERVICENTER

v/ Brdr. Jespersen

Kolding Landevej 31, Vejle. Tlf. 82 08 51

Benzin, olie, vask, smøring samt auto-

udstyr. Autoreparationer udføres på

alle vognmærker med faglig garanti

Vi kører til ...

CHEVRON service

ved mekaniker Bjarne Johansen

Ribe Landevej 12 . Vejle . Telf. 82 81 61

benzin - autodiesel - smøring -

olieskift - vask - stort udvalg

i autotilbehør - quick-service

samt autoreparationer udføres

Lad vaske i ...

REKORD VASK

ved Jørgen Østergaard

Havnegade 9 . Vejle . Telf. 82 19 10

VÅD VASK - TØR VASK - RULLEVASK

Vi henter og bringer gerne

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon »BIRTHE«

ved Birthe Larsen

Grejsdals Landevej 151 . Vejle

Telefon 82 85 50

1. kl.s omhyggelig og individuel

behandling udføres

Stedet for moderne hårpleje ...

MIMI SALONEN

ved Jette Andersen

Ågade 50 . Vejle . Telf. 82 63 61

1. kl.s individuel behandling udføres

Følg Gulf-strømmen til

GULF SERVICE

v/ E. Pedersen

Dæmningen 12 - Vejle - Telf. 82 08 04

Benzin - olie - Vask - Smøring

Stort udvalg i autotilbehør

Det store udvalg i

VINE - SPIRITUOSA - TOBAKSVARER

- så ...

VINHUSET

Vestergade 12 . Vejle . Tlf. 82 82 88

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon MADEMOISELLE

ved Anna Schmidt

Skovgade 25 . Toftebo . Telf. 82 53 63

Speciale: Hårtoppe og parykker

GULF service

ved John Bak

Kolding Landevej 22 . Vejle

Telefon 82 16 70

benzin - olie - vask - smøring

quick-service

Spec.: Autoreparationer

samt pladearbejde udføres

Horsens

Centralvarme - dampanlæg - vand-,
gas-, sanitet- og blikkenslagerarbejde
- så ...

K. V. KOCHS EFTF.

G. Dalhoff Knudsen

ingeniør, m. af l.

Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00

Tilbud og overslag gives u. forbindelse

TANDLÆGE

Thorkild Overgaard

Borgergade 12 . Horsens . Tlf. 62 95 00

Konsultation fra kl. 9-17

Lørdag efter aftale

Stort udvalg i GRAVSTEN
til rimelige priser ...

Midtjyllands Mek. Stenhuggeri

Langmarksvej 33 . Horsens

Telefon 62 74 90

(Gode parkeringsforhold)

Vi ringer efter ...

METHAS BILER

62 61 00

Biler op til 8 personer

CONNIE SAMSONS

TANDTEKNIK

eksam. tandtekniker

(Jørgen Pedersens eftf.)

Søndergade 9 . Horsens . Telf. 62 54 73

Konsultation fra kl. 9.30 til 17.00

Lørdag efter aftale

Hjælp lidt til som instruktør

En smule instruktion kan betyde meget for Deres film. Det skal selvfølgelig ikke opfattes »professionelt«, men kun som en lille hjælp til Deres agerende. Som småfilm lærer De hurtigt grænsen for de medvirkendes kunnen og spænder ikke buen for højt. Det er dog en stor hjælp for »skuespillerne« at føle den hjælpende hånd. F.eks. må de optrædende vide, hvor i billedet De skal være eller bevæge sig, og ikke bare rende rundt mellem hinanden – uden plan. De må ganske kort forklare (eller vise), hvad De ønsker, der skal ske, og frem for alt pointere, at ingen må kigge hen til kameraet.

Skift indstillinger

Hvad Deres øje har glæde af at betragte, er som regel også godt stof for Deres kamera. Men husk at veksle kameraindstillinger. Gør De det, undgår De kedsommelige og dræbende lange afsnit. Deres film bliver levende – rigtig levende!

Tag scener siddende på hug eller liggende på jorden. Kravt til vejrs og film oppe fra. Tag fra den ene side og fra den anden side. Det giver vekselvirkning og god effekt. Filmer De nedefra (det såkaldte »frøperspektiv«) fremhæves betydningen af det filmede. Tager De oppe fra, opnås det modsatte. Alt »efter behag«.

Kom nærmere og nærmere

Vær ikke »bange« for de optrædende eller for motivet. Gå tæt på, lyder ordren. I en indledende scene skildres miljøet, hvori vi befinder os. En halv-nær optagelse viser de agerende i hel figur. I en nærmere indstilling ser vi en af personerne i brystbillede og endelig i næroptagelse hans ansigtsudtryk. Brug endelig mange nærbilleder. De bringer tilskuerne med i begivenhederne. Nærbillederne interesserer altid publikum mest. Lille Elisabeths glædestrålende ansigt i begejstring over resultatet af byggeriet i sandkassen vil fange Deres tilskuere langt mere end oversigtsbilledet af de legende børn.

Sagt endnu engang: Nærbilledet virker filmisk og efterlader det største indtryk.

Det går ikke altid efter programmet

Skulle De – mod forventning – ikke få helt de resultater, De drømte om, men kommer hjem med et sammenstium af gode filmscener uden tilstrækkelig rød tråd, er der håb endda. Så gælder det om at bruge fantasien og kameraet.

Gå i krig med en lille filmisk ramme, der kan holde sammen på de spredte optagelser. Her er et par eksempler, De roligt kan hugge efter behag (eller måske selv få nogle bedre ideer), således at De kan redde ferieoptagelserne.

Fotoalbum-ideen

Herren og fru – eventuelt med nogle venner – spiller hovedrollen. Man sidder f.eks. i haven eller på altanen og kigger på rejseminder (fotoalbum – rejsebrochurer, kort osv.) Start med et nærbillede af fotoalbummet og et rejsefoto deri. Herefter hægter De et passende afsnit af ferieoptagelserne, der har relation til fotografiet. Sådan går De videre med lidt opfindsomhed, indtil De har fået kædet alle ferie-scenerne sammen. Filmen kan slutte med, at albumet lukkes, og man på bagsiden læser ordet »Slut«. Naturligvis skal man ikke se albummet uafbrudt. De optrædende kan se på postkortene, brochurerne og lignende, men hele tiden noget, der kan bringe de allerede tagne scener til anvendelse.

Drømme-ideen

Vi ser en person i gang med et kedeligt ensformigt arbejde (kontoret – opvasken!). Han søger at dagdrømme sig væk ved at genopleve ferien. Her kan De ved en vekselvirkning også få brug for Deres ferie-scener. Det står frit, hvordan De vil slutte. Det kan ske ved, at chefen pludselig står i døren – eller om De hellere vil det, på en mere fredsommelig måde.

Handler Deres ferieoptagelser i vid udstrækning om børnenes oplevelser på feriestedet, kan De jo filme de sovende børn, og så lade *deres* drømme blive rammen om filmen.

Til slut: Husk at tage *film* og ikke at »knipse«!

Alt til foto, kino
samt tilbehør...

ALLÉ-FOTO

ved N. Stentoft

Allégade 29 . Horsens . Tlf. 62 18 01
Atelier samt fotohandel

Gå til specialisten...

SEERUPS FOTO

Kirkegade 3 . Struer . Tlf. 85 12 10

Alt indenfor foto samt tilbehør

Kolding

Quick-service udføres
på nyt moderne apparatur

SHELL service
Mazantigade 12 . Kolding
Telefon 52 11 11

benzin – olieskift – smøring
dækservice samt autotilbehør

STÆHRS KOLONIAL
ved E. Thomsen
Sdr. Ringvej 3 . Kolding . Telf. 52 19 71
Alt i 1. kl.s kolonial – konserves –
vine – spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

Nye tider – nye moder –
nye frisurer – ny salon ...

Salon SONJA
ved Sonja Hansen
Haderslevvej 131 . Kolding
Telefon 52 91 81

Vi handler hos ...

ELLEN KIRK JENSEN
Ejner A. Hansens eftf.
Fjordvej 71 . Kolding . Telf. 52 07 06
1. kl.s kolonial – konserves
vine – tobakker
Prøv vor fine kaffe

Ind til ...

ESSO Cafeteria Station
ved Tage Olesen
Haderslevvej 211 . Telf. 52 10 65
Benzin – olie – vaske – smøring –
autoudstyr – Quick-service udføres

Drejer De Deres film efter disse anvisninger – eller pynter på Deres optagelser med en af de foreslåede »rammer«, vil De opdage, at Deres gæster synes meget bedre om resultatet, og De får langt mere fornøjelse af hobyen – og det er vel i sidste ende det, det kommer an på.

Knud Sidal.

Silkeborg

NY PRAKSIS
Tandlæge FRITS NIELSEN
Østergade 10 . Silkeborg
Telefon 82 19 43

SILKEBORG SPAREKASSE
Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–17.00 og 18.00–19.30

DORTHE KOLONIAL
v/ Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserver – vine –
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telf. 82 14 55

Vi kører til ...
FISKERS CAMPING-CENTER
Funder Bakke 53 . Silkeborg
Telefon 82 49 26
Aut. forh. af Campi campingvogne
samt A-B-C og Campi telte
Stort udvalg i camping-udstyr –
havemøbler m. m.

Vejen til bedre service ...
BP service
ved H. E. Husted
Borgergade 71 . Silkeborg
Telefon 82 46 61
benzin – olie – vask – smøring
autoudstyr – quick-service udføres

Spis på
CAFETTE
Østergade 28 - Silkeborg - Tlf. 82 20 49
FRISKLAVET SMØRREBRØD
DAGENS MIDDAG
eller en lækker GRILL-KYLLING
samt en god KOLBEKAFTE

Gør Deres indkøb af frugt –
chokolade – tobaksvarer
samt aviser – blade – bøger i
RUTEBILKIOSKEN
v/ G. Nielsen
Silkeborg

Få rensset hos ...
PHILIPS REKORD RENS
Skolegade 21 . Silkeborg . Telf. 82 52 35
Rekord Rens er ikke kilo-rens
– men kvalitetsrens til kiloprís
(P-plads overfor)

Vi anbefaler et besøg i den
nyrestaurerede
Banegårdsrestauration
v/ Ole Berg Borregaard
Silkeborg – Telefon 82 77 01

Gælder det reparation af våben, fiske-
hjul og fiskestænger, så gå til
BØSSEMAGEREN
v/ Villy Thomsen
Vestergade 31, Silkeborg. Tlf. 82 59 01
Nye våben, fiskegrej og tilbehør

Vi handler i
GRØNNES BAGERI
Århusvej 39, Silkeborg. Telf. 82 25 10
Alt i friskt og lækkert brød
Bestillinger modtages gerne

PARK SALONEN
ved Gurli Lind
Baggesensvej 10 . Silkeborg
Telefon 82 22 10
Alt indenfor moderne hårpleje
1. kl.s individuel behandling udføres

TOLSTRUP CYKLER
ved Anders Rødgaard Nielsen
Frederiksberggade 14 . Silkeborg
Det store udvalg i cykler,
autocykler samt tilbehør
1. kl.s reparationer udføres
Aut. PUCH forhandler
Telefon 82 24 78

Herning

Vær moderigtigt klædt –
i tøj fra ...
METTE
MODEBOUTIQUE
Søndergade 27 . Herning . Telf. 12 74 65
Billigst med modevarer

NILFISK – ELECTROLUX
STØVSUGERE
brugt, med 2 års garanti, fra kr. 85,00
Nyere Nilfisk – Electrolux
med posesystem ca. 1/2 pris
Reparation – Salg – Service
HERNING STØVSUGERCENTRAL
ved V. L. Pedersen
Fonnesbechsgade 5 . Herning . 12 09 57

Herning

AUTOMOBILFORRETNINGEN
J. ØRUM-PETERSEN
Ringkøbingvej 56 . 7400 Herning
Telefon (07) 12 51 55
Aut. Peugeot-forhandler

DALLS
HERREMAGASIN
P. M. HUSET . HERNING . TELF. 12 05 81

HERREHABITTER
Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

Deres guldsmed ...
STØCKER
Skolegade 5 . Herning
Telefon 12 04 15

TANDLÆGERNE
BIRTHE og PEDER KOLD
Bryggergade 10 – Herning – Tlf. 120708
Konsultation efter aftale

Det store udvalg i
URE – GULD – KIKKERTER
Specialforretning
med salg direkte fra fabrik
MANGE OVER – INGEN UNDER
ANNIE OG FLEMMING
Torvet (ved Herning kirke) . Telf. 12 73 30

Stedet for moderne hårpleje
– så ...
BERGs EFTF. Herrefrisør
ved Poul Erik Nielsen
Østergade 23 . Herning . Telf. 12 04 85

**HERNING TRAKTOR-
OG MASKINFORRETNING**
ved E. Jakobsen
Rønnebærvej . Herning
Telf. (07) 12 28 88

FILATELI

Nyt flygtningefrimærke

I anledning af en fællesnordisk kampagne til fordel for flygtningesagen udsendes der den 26. marts et særligt frimærke i værdierne 50 og 60 øre i farverne brun hhv. rød.

FRA KLUBBERNE

DJIF jubilæums- og kunstudstilling

DJIFs Kunstgruppe indbyder alle DSB-ansatte, samt deres ægtefæller til deltagelse i en kunstudstilling af egne arbejder indenfor alle arter af bildende kunst, som f.eks. tegning, oliemaling, akvareller, grafik, skulpturer, træskæring, brugskunst, kompositioner m.m. Udstillingen afholdes i forbindelse med DJIFs jubilæumsfestligheder i Fredericia den 5. og 6. juni 1971.

Der indbydes endvidere til deltagelse i FISAICs kunstudstilling og konkurrence i Freiburg, Schweiz, i dagene 14.-29. august 1971.

Vi opfordrer indtrængende alle aktive kunstnere indenfor vor etat til deltagelse i ovennævnte to arrangementer, så vi, såvel overfor det danske publikum ved jubilæumsfestlighederne i Fredericia som overfor vore kolleger indenfor FISAIC, vil blive i stand til at vise et bredt udsnit af vor kunstneriske formåen.

Det må påregnes, at indsendelsesfristen sættes til den 1. maj 1971, men nærmere oplysninger om deltagerbetingelser og indsendelsestidspunkt fås ved henvendelse til DJIFs Kunstgruppe - adresse:

A. Leighton Rennison
Kirstensvej 9, 8220 Brabrand

Dansk Modeljernbane Union

DMU har udsendt en medlemsfortegnelse 1971 over samtlige medlemmer i landets 15 model- og jernbaneklubber.

Kolding lokomotivklub

Klubbens medlemsblad nr. 1/1971 har ændret navn til *Togfløjten*. Som sædvanlig er bladet på syv sider fyldt med aktuelle nyheder fra både stats- og privatbanerne.

Sporvejshistorisk Selskab

har udsendt medlemsbladet *BYtrafik* nr. 1 1971 med artikler og billeder af gamle hestesporveje 1890-1900. Da det synes at trække ud med anlægget af en sporvejsmuseumsbane i Brøndbyerne, må man stadig være tilfredse med at have depot i Svanemølle remisen. Det er desværre ikke gratis at være her, og foreningen er blevet afkrævet en årlig leje af KS på 10.000 kr., hvilket må siges at være en svær belastning af foreningens budget. Men alligevel er man så optimistiske at håbe på, at der blandt foreningens 500 medlemmer må findes en fast kerne på blot 100, der er villige til at yde 10 kr. om måneden, og så har man til betaling af lejen. Beløb til huslejhjælp kan indsendes til kassen: postkonto 6 45 02, Peer Go Jacobsen, Grænsevej 6, 2820 Gentofte.

Helsingør Jernbaneklub

I samarbejde med »Kongeriet Elleore« arrangerer klubben søndag den 18. april dampogsudflugt med loko C 708 til Frederikssund.

København H	afg. kl. 11.20
Frederiksberg	afg. kl. 12.18
Frederikssund	ankl. kl. 13.45

Ved havnen i Frederikssund viser »Kongerigets milits« tatoo, ligesom Elsinores samlede flåde er samlet her. Hele turen koster 32 kr., børn 16 kr. og billetter kan købes i udflugtstoget.

Hvor når var det nu nu det var?
Søndag den 18. april!

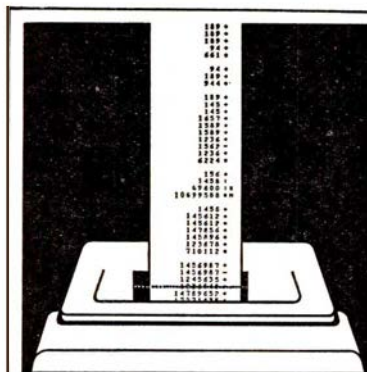
FRA FORRETNINGS- VERDENEN

50 år med liv og lys

OSRAM i Danmark kan i år markere 50 års jubilæum. 50 år med liv og lys. Firmanavnet er i øvrigt sammensat af metallerne OSmium og WolFRAM, hvoraf i dag Wolfram bruges til glødetråden i lamperne. Firmaet blev startet i 1921 i en vanskelig tid, men der har været mange lyspunkter undervejs. OSRAM har gennem årene leveret ca. 160 millioner husholdningslamper foruden millioner af autolamper, lysstofrør, blitz og mange speciallamper her i landet.

Et andet lyspunkt er prisudviklingen. I begyndelsen af tyverne kostede en husholdningslampe 1,40 kr. og med 50 års inflation skulle lampen i dag koste ca. 12 kr., men den koster kun 1,50 kr. (uden afgifter), dertil kommer, at lamperne giver mere lys og er langt mere stabile.

Herning

Det går hurtigere i sparekassen

Den moderne sparekasse klarer Deres økonomi

SPAREKASSEN

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Ind til ...

LIND ESSO SERVICENTER

ved Hans W. Østergaard
Telf. 12 56 95 . Herning
benzin - olieskift - vask - smøring
quick-service - stort udvalg i autoudstyr
Gaver i guld og sølv
- så

DØDSFALD

Togfører L. Hansen Larsen, fh. København H, 82 år.
Værkmester A. C. Schmidt, fh. Cvk Århus, 79 år.
Baneformand C. G. Christensen, fh. kol. 90a Kbhvn. Gb, 78 år.
Kontorassistent A. L. Lyhnegaard, fh. Cvk København, 75 år.
Signalmekaniker C. P. Kragelund, fh. Fredericia, 72 år.
Forstander H. C. V. Matthiesen, Billet- og Blanketforv., 67 år.
Stationsforstander J. L. Jørgensen, Hjordkær 1957-60 og Arden fra 1960, 67 år.
Stationsmester K. W. Jensen, Veksø 1962-70, 56 år.
Ekstraarbejder O. A. Nielsen, efter ulykkestilfælde på Nivå st., 46 år.
Lokofører E. E. Christensen, Ddt Kbhvn. Gb, 43 år.

Struer

Oplev et virkeligt hyggelig Cafeteria . .
Lækkert smørbrød – Varm mad – Grill
Kaffe med hjemmebagt brød
Dagens ret: **BILLIG!**
ESTHER og HARRY HVIDBERG
Jernbanegade 11 – Struer

STRUER MATERIALHANDEL
v/ Peder Frølund Hansen
Østergade 27 – Telefon 85 05 52

Tag brød med hjem til kaffen
fra . . .

LINDEROTHs BAGERI
Danmarksgade 13 . Struer . Tlf. 85 03 08
1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Sukkerfri bagværk

G-CENTRETS CAFETERIA
v/ Anna Pedersen
Gimsing – Struer – Tlf. 85 19 66
**Et godt spisested – Mad leveres ud af
huset på bestilling – Selskaber – såvel
store som små modtages**

PETIT GRILL
Vestergade 36 . Struer . Tlf. 85 02 17
Grillkylling – forårsruller – fiskefilet –
bøfsandwich – grillpølser – hot-dogs –
pommes frites – sodavand samt is

Bøgerne kan De se
uden forbindende i
GIMSING BOGHANDEL
ved M. Lundsgaard
G-Centret . Struer . Tlf. 85 12 70
Stort udvalg i papir- og kontorartikler

Mode til alle
K H MODESALON
Søndergade 9 – Struer – Tlf. 85 01 78
Specialforretning for pelsværk

Det store udvalg i LEGETØJ,
GAVE- samt HOBBYARTIKLER – så . . .
GAVEBODEN
ved Laura Christensen
Østergade 31 . Struer . Tlf. 85 09 22

Søndergades BP service
ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31–33 . Struer . Tlf. 85 14 60
Benzin – olie – vask – autoudstyr –
quick-service samt reparationer ud-
føres. Spec.: Hjulafbalancering og
autotest på moderne apparatur . . .

SIGRID KNUDSEN
Eksamineret tandtekniker
Vinkelvej 30 . Struer . Tlf. 85 21 10
Nye tandproteser – omstilling samt
reparationer udføres
Hverdag kl. 10–17, lørdag efter aftale

Vask selv – eller lad os . . .
STRUER MØNTVASK
Enggade 6 . Struer . Tlf. 85 18 62
Indlevering: hver formiddag eller efter
aftale – afhentet samme dag
Våd vask: kr. 1,25 pr. kg
Tør vask: kr. 1,50 pr. kg
(ved vask af mindst 4 kg)

Stedet for moderne hårpleje . . .
ELITE salonen
ved Ulla Nielsen
Søndergade 30 . Struer . Tlf. 85 01 77
1. kl.s behandling udføres

SØNDERGADES KONFEKTURE
ved Bjarne Jensen
Søndergade 84 . Struer . Tlf. 85 20 15
Stort udvalg i chokolade, konfekturer
samt is. Alt i frisk morgenbrød fra
søndag kl. 6.30

Holstebro

EN SJOV FISK – næ – men
EN FRISK FISK – vil De altid finde
i den nye fiskeforretning
BROTORVETS
FISKEFORRETNING
Telefon 42 25 30 . Holstebro

Alt til LAMPESKÆRME
VÆVESTUEN
Lilly E. Jensen
Østergade 36 . Holstebro . Tlf. 42 37 07
Vestjyllands største udvalg
i stativer samt tilbehør

Holstebro

Stedet for moderne hårpleje . . .
LADY salonen
ved Ilse Hansen
Nørregade 42 . Holstebro . Tlf. 42 12 98
1. kl.s individuel behandling udføres

Trænger De til at slappe lidt af
– besøg . . .

ØSTERGADE 30 . HOLSTEBRO . TELF. 42 44 98

TANDLÆGE
B. Winterberg-Jensen
Nørregade 29 . Holstebro . Tlf. 42 58 58
Konsultation kl. 9–12 og 13–17
lørdag efter aftale

Specialforretningen
med det store udvalg . . .
GRØNT- OG FRUGTMARKED
ved Olav Sørensen
Nørregade 43 . Holstebro . Tlf. 42 59 60
Alt i årstidens frugt og grønt
til rigtige priser

Gælder det
URE – GULD – SØLV . . .
Poul A's efft.

B. HAANING

Nørregade 27 . Holstebro . Tlf. 42 03 76

Viborg

Sparekassen – Viborg

Systuen »NÅL OG TRÅD«
Gerdsvej 19 . Viborg . Telefon 62 61 58
Forandring og reparation af såvel
gammel som ny dame- og børne-
konfektion. Gardiner sys efter mål.
NB. Også reparation af arbejdstøj,
skjorter m. m.

BOGHJØRNET

Fire nye Spektrums Pocketbøger

Ellery Queen Kriminalmagasin 16

Redigeret af Ellery Queen. Dansk redaktion ved Bitten Søderberg. Spektrums Pocketbøger. Kr. 6,90.

De syv noveller i Ellery Queen Kriminalmagasin nr. 16 er skrevet af Leonard F. West, Michael Harrison, Simon Troy, Robert McNear, Nedra Tyre, James Holding, Gary Brandner. Kortromanen er af Cornell Woolrich og hedder »— for resten af livet«: Hun vidste end ikke, hvad sadisme var, da hun blev gift med en sadist, og da hun prøvede at flygte fra mareriddet, blev hun for alvor fanget.

Stieg Trenter: Mord i badet

På dansk ved Mogens Cohrt. Spektrums Pocketbøger. Kr. 8,75.

Stieg Trenter »Mord i badet« begynder en forrygende regnvejrsdag i Stockholm. Under en haglskylle bryder glas-taget i Sturebadet sammen og ned dumper en meget død forlagsdirektør. Takket være Trenters to faste hovedfigurer, Harry Friberg og Vesper Johnsen, lykkes det, trods mange spændende forviklinger, at få alt opklaret.

Edgar Wallace:

Manden fra Marokko

På dansk ved Knud Søgaard. Spektrums Pocketbøger. Kr. 9,75.

Edgar Wallace fornægter ikke sin skriveevne hverken i spænding, kolorit eller raphed i »Manden fra Marokko«. Lady Joan bor med sin far på familiegodset, der er prioriteret op over skorstenen. En pengemand køber godset og tror han også har købt Joan. En del udspilles i Tanger, hvortil Joan bortføres.

Edgar Wallace: Ragusabrødrene

På dansk ved Vivi Berendt. Spektrums Pocketbøger. Kr. 8,75.

»Ragusa-brødrene« af Edgar Wallace hører til klassikerne. Ragusa-brødrene er et hemmeligt broderskab med en rørende offervillighed blandt »brødre« til enorm fordel for deres »mester«. Under hans ledelse udvikler broderskabet sig til en ren forbryderbande. Men helten, en journalist, klarer sagen, så den forrygende spændende handling med en god anderledes atmosfære af ekstra mystik kan få den rette afslutning.

Haderslev Amtsbaner I

Dr. Mauves Baner

Dansk Jernbane-Klubs publikation nr. 28, 144 sider, 60 delvis ukendte illustrationer af stationer, materiel m.m. Samt en fuldstændig redegørelse over banernes forhistorie. Bogen fremtræder i meget fin udførelse.

Pris kr. 40,00. Tilsendes ved henvendelse til P. Thomassen, Strandvejen 201, Hellerup, ved indsendelse af beløbet + 1,50 kr. i forsendelsesporto. Giro 673 94.

Birger Wilckes første bog af i alt fire om Haderslev Amtsbaner er intet mindre end en guldgrube af oplysninger.

Kære venner, siger man gang på gang til sig selv under læsningen, sådan skal den bog skrives – intet mindre. Vi har fået en virkelig jernbaneforfatter i Danmark, og vi kender ikke hans mage.

I smukt udstyr og med rigeligt billedmateriale udsendes dette værk, der under planlægningen må have fascineret og forfærdet forfatteren selv ved sit omfang.

Birger Wilcke har ganske rigtigt indset, at uden ret så dybtgående orientering om de politiske forhold i grænselandet – og her fremstillet på en meget indsigtfuld måde – vil en bog om netop disse baner kun være af behersket interesse.

Her får vi i saglig fremstilling både de lokalpolitiske og de landspolitiske aspekter, der hidførte alle de mærkværdigheder, og den ejendommelige linieføring, der prægede banerne.

Stationsbygningerne har forfatteren hæftet sig længe ved – og med god grund. Mage til rædsler af preussisk byggestil findes ganske enkelt ikke. De er alle opført af den kgl. bygningsråd i Haderslev, Jablonowski, og at denne mand i en årrække har kunnet få lov til at rejse landsdelen rundt og opføre sine hæslige huse som skamstøtter over egen uduelighed er en forbløffende kendsgerning. Bogen er velforsynet med billeder af disse enorme stationer med deres tårne og spir og gotiske vinduer og overdimensionerede murværk – midt på åben mark. Desværre står flere af dem endnu. Forfatteren er med rette forfærdet, og vi med ham.

Banernes utrættelige forkæmper og planlægger er den herostratisk berømte tyske landråd (amtmand) dr. Mauve.

Hans evner for intriger og rænkespil bragte ham naturligvis i modsætningsforhold til overordentlig store dele af befolkningen, men som en damptrømler for han frem, nedkæmpede al mod-

Viborg

TANDLÆGERNE

**K. TVEDERGAARD LARSEN og
J. VESTERGAARD PEDERSEN**

Sparekassens bygning
Vestervangsvej 16 – Viborg
Telefon (06) 62 59 15

Velkommen hos...

TEXACO service

ved L. Høeg
Rughavevej . Viborg . Telf. 62 63 25
benzin . olie . vask . smøring . autoudstyr
Quick-service udføres

Ind til...

ESSO service station

ved H. J. Schaarup
Kirkebækvej 41 . Viborg . Telf. 62 53 20
benzin – olie – vask – smøring
quick-service

**Husk selvbetjeningstanke:
Sprar 3 øre pr. liter**

Følg »Gulfstrømmen« til...

GULF Service

ved Kaj Aage Jensen
Vestervangsvej . Viborg . Telf. 62 49 45
Benzin – olie – vask – smøring
autoudstyr – Quick-service udføres

Skive

Tandlæge

LENNART PEDERSEN

Bjarne Nielsens Hus – Adelgade 1
Skive – Telefon 2250

stand, og i hans kølvand lå den sønderjyske smalsporede bane. Med en – set med vore nutidige øjne – aldeles ligegyldig hensyntagen til, hvor han kunne skaffe sig indpas og lydhørhed, svang han baneføringen hid og did i de mest udviklede linieføringer, man nogen tid har set. Se blot på gamle kort over Sønderjylland. Hans hånd sporedes i alt til de mindste detaljer.

Også i den bestikkende idé med at indrette kroer i stationsbygningerne, og samtidig gøre værten her til post-agent, købmand, livsforsikringsagent etc. – foruden naturligvis stationsforstander. En sådan sammenblanding af aktiviteterne medførte en reduktion af udgifterne til banepersonale, og lyder umiddelbart som en god idé. Forfatteren påviser imidlertid med megen lune, at ideen var afsindig fra starten. På åben mark og med ganske få tog om

dagen, og uden faste bosiddende i umiddelbar nærhed, er mulighederne for at sælge livsforsikringer eller drive krohold forsvindende små, eller findes reelt slet ikke.

Det første de nye stationsfolk gjorde ved tiltrædelsen var, at begynde at se sig om efter anden beskæftigelse. Kvaliteten af deres efterfølgere blev stadig ringere, og i senere år blev antallet af direkte afskedigelser alarmerende højt.

Sådanne »patentløsninger« prægede dr. Mauves sælsomme virke, og skaffede ham naturligtvis stemninger på halssiden fra åbenlys foragt til rødglødende had.

Da han i juni måned 1900 blev fremmet og forflyttet til Kassel udløste meddelelsen herom endeløs jubel – både hos danske og tyske, og en dansk kommentar i »Hejmdal« lader intet tilbage at ønske i tydelighed:

»Hvis ikke folkene her var besindige, ville oplaget af fløjter i Haderslev ikke slå til – til den pibekonzert, som haderslev'erne ville ledsage ham ud af byen med.«

Banernes rullende materiel vil i de følgende bøger blive nøjere beskrevet, men det skal dog nævnes, at man ved banernes åbning anskaffede ni stk. to-koblede damploko fra Hagans maskinfabrik i Erfurt (de såkaldte sporvejsloko, men herom – og om personaleforhold i følgende bøger, idet forfatteren er ret sparsom med disse oplysninger i denne første bog – der da også er tænkt som dannende grundlaget for en mere jernbaneteknisk gennemgang senere.

Der er al god grund til at takke Birger Wilcke for dette værk. Det fortjener en stor udbredelse – selv hos læsere, der ikke umiddelbart interesserer sig for jernbaner – for her er tale om virkelig egenshistorie så det fænger.

Man er unægtelig blevet ikke så lidt klogere på sønderjyske forhold efter 1864, når man lukker sidste blad.

Verner Erik Johansen.

Haderslev Amts Jernbaner II med undertitlen »Becherer bygger videre« er netop udkommet, den koster som den første bog kr. 40,00 og kan bestilles samme sted.

I »Haderslev Amts Jernbaner II« fortæller Birger Wilcke bl. a. om Årøsbunden, Toftlundbanen og Skodborgbanen. Desuden er der materielfortegnelse, skematiske sporplaner og som i bog nr. 1 en mængde dejlige billeder.

The Official Illustrated Guide to the South-Eastern Railway and It's Branches

324 sider, ill.

Robert Hale & Company,
63 Old Brompton Road,
London SW 7.

Dette er et genoptryk af en mere end 100 år gammel bog, hvor forfatteren for jernbaneselskabet har lavet en slags turistbrochure, der – omend i bogform – giver de samme spændende oplysninger om landskab og byer langs banen, som vi kender fra vore dages mere avancerede tryksager. Samtidig giver bogen en lang række oplysninger om banen set med datidens øjne, og deri ligger nok den største betydning i dette glimrende genoptryk.

Der Kondukteur Signalvirschipten

Ca. kr. 16,00 hhv. kr. 20,00.
Der Spurkranz,
Castellegasse 8, Wien 2.

Disse to bøger er genoptryk af henholdsvis køreplan for maj 1901 og gældende signaliseringsforskrifter 1913 for de østrigske statsbaner. Det er spændende litteratur for den, der interesserer sig for at læse køreplaner, og det er egentlig forbløffende at se, hvor lidt det har været muligt at modernisere en sådan publikation. Derimod bærer signaliseringsforskrifterne dejlig »lugt« af at være fra gamle dage, og de er en hel lille perle i enhver jernbanebogsamling.

Western Wagon Wheels

184 sider, stort format, ill.
Ca. kr. 100,00.
Superior Publishing Company,
708 Sixth Ave. North,
Seattle, Wash.

Cowboyfilm, diligencer, prærievogne, false-front-huse, lassoer, vandvogn. Disse og mange andre eksotiske ting var typiske for den tid, hvor europæerne rejste til USA og der fortsatte mod vest for at få land og for at kultivere det land, som endnu var »vildt«. Det er er denne historie, baseret på transportmidlerne, bogen fortæller. Det væsentlige er her illustrationerne, og teksten er kun i beskedent format supplement til denne. Jeg har egentlig aldrig vidst, at man også havde hestesporvogne i USA. Men her i bogen er beviset i form af fotos fra Denver, Colorado og Englewood i samme stat. Den sidstnævnte var i øvrigt særlig spændende. Hesten trak vognen den ene vej op ad bakken.

På tilbageturen steg hesten ombord som andre passagerer og gjorde turen ned på bagperronen.

Eisenbahnen und Eisenbahner 1925–1930

168 sider, ill.

Redactor Verlag,
Mörickestrasse 14, D 6 Frankfurt
(Main)

Årene 1925–1930 var gode jernbaneår. Bilerne havde endnu ikke vist sig som nogen alvorlig trussel, i hvert fald ikke sådan, at banerne ikke blot følte det som et praktisk transportsupplement meget mere end som et transportkonkurrent moment. Det er denne gyldne tid, der behandler for så vidt egentlig kun de tyske baner, men dog tilstrækkeligt generelt til, at der er noget al-europæisk over behandlingen. Det er andet bind i serien om de tyske baner (første bind tidligere anmeldt), og det bliver spændende at følge den videre færd op gennem tiderne i de næste bøger.

The Hiawatha Story

268 sider, stort format, ill.

Ca. kr. 130,00.

Kalmbach Publishing Co.,
1027 N. 7th St., Milwaukee, Wis.

Endnu engang amerikansk jernbanehistorie fortalt med al den pågående charme, der på én gang er så tiltalende og brandirriterende hos disse amerikanere. Det er selvfølgelig billedmaterialet, der tæller, og det er gennem det, historien bliver fortalt. Teksten knap, men bestemt med nøjagtig det rette supplement: en perfekt bog som så ofte før fra forlaget.

Det er banernes super-moderne tog, der behandles i bogen, og det er morsomt at følge netop en foregangsbane som denne. Det var en person- og godsbane fra starten, i dag mest af alt godsbane, for her som andre steder er persontrafikken skrumpet ind til ikke ret meget.

jas.

Randers

TANDLÆGE

POUL HENNING RASMUSSEN

Tandlæge Esther Fogets Efft.
Brødregade 18 – Randers
Patienter tilskrives kl. 9–12 og 13–17
Telefon 42 09 39

DAMESALON

ved Bent Carlsen
V. Altanvej 39 . Randers . Tlf. 42 27 18
1. kl.s moderne hårpleje

SPAREKASSEN for Randers By og Omegn

15 filialer på land og i by

Stedet for den kvalitets-
og modebevidste ...

Middelgade 14 . Randers . Telf. 42 14 61

Den elegante og moderne frisure
– så ...

Salon »PETIT«

ved Hanne Jørgensen (ny indeh.)
Stemannsgade 3 . Randers
Telefon 42 92 78
1. kl.s individuel behandling udføres

Vore damer går til ...

ASA salonen

ved Anni Christiansen
Ymersvej 20 . Randers . Tlf. 43 26 20
Alt indenfor moderne hårpleje udføres

Vi handler hos ...

Slagtermester HARBO

Stadfeldtsvej 47 . Randers . Tlf. 42 50 64
Alt i 1. kl.s kød og flæsk samt
hjemmelavet pålæg og delikatesser

TANDLÆGE

FINN RØNNOW

Løgstørvej 3 – Vorup – Tlf. 42 50 27
Konsultation fra 9–17

Det store udvalg i
moderne gulvbelægning
– så gå til ...

VESTER GULVBELÆGNING

Vestergade 38 . Randers . Tlf. 42 01 39
Tilbud og overslag gives
uden forbindende

REPARATION AF RADIO, TV OG
BÅNDOPTAGERE – ANTENNEARBEJDE
udføres

JEPPE RADIO

Markedsgade 16 . Randers . Tlf. 42 63 65

Undervognsbehandling er en tillidssag
– kørsel til rustbeskyttelses-Eksperten ...

RANDERS

AUTO-TECTYL SERVICE

Mariagervej 201 – Telefon 43 20 75
Jyllands mest effektive rustbehand-
lingscenter. Vognen hentes og bringes
gerne indenfor bygrænsen. Beskyt mod
rust med Tectyl – et kendt Valvoline-
produkt

Vi kører til

Auto- og karosseriværkstedet

v/ H. Lund Nielsen
Niels Brocksgade 2, Randers, tlf. 432373
1. kl.s arbejde udføres til rimelige pri-
ser med faglig garanti

Vi handler i ...

Boulevardgårdens Mælkeudsalg

ved Rita Pedersen
Nr. Boulevard 78 . Randers
Telefon 42 30 48

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter
samt lækkert brød og kager
og kolonialvarer

HADSUNDVEJENS BLOMSTERGARTNERI

Hadsundvej . Randers
Telefon 42 51 41

Kør ind til ...

GULF service

ved Niels Kjærsgaard
Strømmen 20 A . Tlf. 42 30 04 . Randers
Benzin – Olieskift – Smøring
Autoudstyr – Quick-vask

HANSEN MØBLER

Rosenørnsgade 8 . Randers
Telefon 43 00 54

Den elegante
og moderigtige frisure – så ...

JOAN DANIELSEN

E. Mogensens efft.
Valdemarsvej 3A . Randers
Telefon 42 22 84
1. kl.s individuel behandling udføres
Spec.: Hårtoppe samt parykker

Den elegante
og moderne frisurer – så ...

Damefrisørsalon »ROSEN«

ved Gerda Vissing Olesen
Gasværksvej 3 . Randers . Tlf. 42 95 15
Spec.: Hårtoppe samt parykker

RANDERS AUTO-OPRETNING

ved Karsten og John Bottke
Kærgade 73 . Randers . Telf. 43 00 08
Alle former for autoskader udføres
hurtigt og reelt
med moderne specialapparatur

Vi handler i den nye specialforretning

Randers Støvsuger-Central

Jernbanegade 20 – Telefon 43 22 82
Aut. forhandler af de førende mærker
Samtlige reparationer udføres med fag-
lig garanti. – NB. Nye slanger og poser
til alle mærker

Forkort rejsen med en lommeroman fra

»PARK-KIOSKEN«

v/ Eva Pingel
Hadsundvej 30 – Randers – Tlf. 42 55 66
Aviser, uge- og månedsblade samt
tidsskrifter – Papir- og kontorartikler

FORÅRS - JOURNALEN

FOR KVIKKERTER AF ENHVER ART

*Erfaring - er som en billet
til et tog, der er kørt*

Vort EDB anlæg har registreret

Af de 35 mill. kr. der skal spares på DSBs anlægsbudget på den kommende finanslov er bl. a. 1,5 mill. kr. til fjernstyringsanlægget Fredericia-Århus strøget.

Det gør ikke noget siger DSB, for vi får slet ikke brug for de penge i år! Derimod skriver et lokalt blad, at den nye signalpost på Fredericia station under alle omstændigheder skal stå færdig til den tid strækningen skal fjernstyres!

Ingen forsvarer tog ordet før dommen om de mange statsbanestrækningers lukning blev afsagt i folketinget.

For dårligt af de folketingsmedlemmer, der repræsenterer de pågældende egne.

Nordisk Uenighedsråd har påny vist sin udelighed til at kunne enes om større nordiske opgaver.

Det er ikke noget nyt. Hvor mange danske statsministre har ikke tidligere givet op om samme spørgsmål? Men middagene, kongefrokosten, kongresdans i Rødovre Centret m. m. var der stor enighed om.

Den utrættelige trafikminister med et væld af løfter og kun få resultater, har nu lovet Salling-boerne, at Salling-sundbroen skal være færdig i 1975.

Der er ingen grænser for hvad den mand lover, men det koster da ikke noget.

De go' e gamle dage

Den gule postvogn

Da Nystedbanen i 1921 kunne fejre 10 års jubilæum, drøftede man, hvordan man før 1911 kunne klare sig med den

gule postvogn med kun plads til fire passagerer. Var der flere passagerer end fire blev der rekvireret droscher, der for øvrigt var behageligere at køre i end postvognen. Det gjaldt derfor om at undgå de første fire billetter, og i stedet få billet til drosche.

Særtog på Hadsundbanen

Historien om ejendomsmægler Jens Mikkelsen fra Havndal er både sandfærdig og fornøjelig. - Under et Randers-besøg havde han drukket lidkøb nogle minutter for længe, så da han kom til stationen var toget kørt.

Nu havde Jens Mikkelsen tegnebogen i orden, så han gik ind til stationsforstanderen: »Kan a få et ekstratog«. Ja, selvfølgelig kunne han det. En personvogn blev i en fart rigget på en maskine, og så sad Jens Mikkelsen i ensom majestæt, for øvrigt med en pakke rødspætter, som han havde lovet at købe til sin kone.

Er det så sket med fanebærer Mikkelsen?

Selv om vor sympatiske trafikminister slap for det problemfyldte job som jordemoder - der skulle overskære navlestrengen ved hængebroens fødsel og skønt overvoksen i hundekommunen Brøndbyerne - indtil videre - »ligger todt«, så har hans eget parti, Venstre, nu begyndt at knurre over hans prioritering af mammut-anlæggene. - Men hvad er størst af det største - Store Bælt eller storlufthavn? Allerværst er det imidlertid, at den store offentlighed er begyndt at finde ham lydforurenende, dvs. støjende og gerne så, at han flyttede sin kolonihave m. m. over til Saltholm, hvor jumbojetterne - muligvis - kan overdøve ---.

Fra spor sex

- Kan man blive gravid af Hoffmannsdråber?

- Det kommer an på hvor gammel Hoffmann er!

Brevkassen

Spørgsmål: Hvem har egentlig skrevet den vemodige og dog opkvikkende afløserang: »Uden øl og langt fra hjemmet!«, som har inspireret mig i to omflakkende år? - Jeg kan ikke finde den i noget forfatterleksikon.

På forhånd tak!

Aflas.

Svar: De skal søge sangen under: »Langt fra Hjemmet uden øl!« som den hedder. Den begynder bare - som al afløservirksomhed - lidt bagvendt!

Red.

Stort sortiment!

- Ah - jeg elsker lyse - og lidt fyldige damer!

- Ja, men de mørke og slanke har sgu da også charme!

- Jahh - og så de rødhårede!

- Død og pine ja - ikke at forglemme - og så alle de takkelige!

Ved sygesengen

- Skal jeg læse et stykke af bibelen?

- Ja tak, læs den paragraf for mig, hvor der står, hvordan jeg kan gøre min slægt arveløs.

Ikke det samme

Nu må jeg søge ind i statens tjeneste, for det er alt for enerverende at arbejde i et privat foretagende, der kører med underskud.

Og han vedblev at tale dansk!

- Far - hvad er intelligens?

- Ved du ikke det? - Jah, hvad er det? - Joh, det er et af disse fremmedord, som du skal holde dig fra, det har jeg altid gjort!

Og genfærd frabedes

- Havde den samariter ikke grebet så hurtigt og konsekvent ind, havde jeg ikke stået her - i levende live i hvert fald!

Så kold den lille hånd er

- Jamen, er De nu fraskilt - eller enke?

- Ja - nok er jeg fraskilt - men det er da udelukkende min mands skyld!

- Det siger man jo så ofte!

- Men ved De hvad - han kunne vel nok have taget det hensyn at krasse af før skilsmissen - og ikke lige efter. Så havde jeg været enke - og det er noget helt andet - nå, men ellers har han såmænd været pligttopfyldende nok!

- og så var der ...

bokseren, der var ringmærket.